

Godkendelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.
§ 16 a, stk. 1

Fortsat anvendelse af staldanlæg til malkekvæg, kvier, stude og kalve
samt etablering af nye kalvehytter, møddingspladser og plansiloer
Lilleholmsvej 2, 4970 Rødby

*Ansøgning nr. 239956
Lolland Kommune, Teknik og Miljø
Fruegade 7, 4970 Rødby
Meddelt den 8. april 2024*

DATABLAD

Titel:

Godkendelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 16 a, stk. 1
Fortsat anvendelse af staldanlæg til malkekvæg, kvier, stude og kalve samt etablering af nye kalvehytter, møddingspladser og plansiloer - Lilleholmsvej 2, 4970 Rødby

Lovgivning:

- Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)
- Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse (naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse nr. 300 af 1. april 2024 om godkendelse og tilladelse til husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen)

Dato for afgørelsen:

8. april 2024

Ansøger:

Lilleholm Mælk, Lilleholmsvej 2, 4970 Rødby

CVR nr.:

42254754

CHR nr:

113962

Ejendoms nummer:

3600025486

Matrikelnummer staldanlæg:

6f Nebbelunde By, Nebbelunde

Kontaktperson angående driften:

Henrik Mikkelsen

Ansøgers konsulent:

Heidi Ledskov - VKST

Godkendelses- og tilsynsmyndighed:

Lolland Kommune, Teknik- og Miljømyndighed, Fruegade 7, 4970 Rødby

Sagsbehandler:

Natur- og miljøsagsbehandler Catarina Jensen

Kvalitetssikring:

Fagkoordinator Dorthe Prip Lahrmann

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	1
Indholdsfortegnelse	2
1. Ansøgning, godkendelse og vilkår	4
1.1 Ansøgningen om miljøgodkendelse	4
1.2 Samlet vurdering og afgørelse.....	4
1.3 Vilkår	5
1.4 Denne godkendelse	8
1.5 Miljøkonsekvensrapport.....	8
1.6 Biaktivitet.....	9
1.7 Forbundethed.....	9
1.8 Grænseoverskridende virkning	9
1.9 Offentlighed og klagevejledning	9
1.10 Meddelelsespligt ved ændringer, ejerforhold og uheld.....	12
1.11 Gyldighed og andre tilladelser eller godkendelser.....	12
1.12 Retsbeskyttelse og revurdering af godkendelse	13
2. Beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte	14
2.1 Husdyrhold, stalde, ensilagepladser og produktionsareal	14
2.2 Miljøteknologi i stalde.....	17
2.3 Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering.....	18
2.4 Ventilation.....	21
2.5 Olie- og kemikalier	21
2.6 Foder	22
2.7 Energiforbrug.....	22
2.8 Vandforbrug.....	23
3. Beliggenhed og de landskabelige værdier	24
3.1 Anlægsarbejde.....	24
3.2 Afstandskrav, bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.	24
3.3 Planmæssige forhold og beplantning	29
4. Ammoniak	39
4.1 Ammoniak fra anlægget	39
4.2 Ammoniak, renere teknologi og BAT krav	39
4.3 Grænseoverskridende virkning	41
4.4 Ammoniakfølsomme lokaliteter	42
4.5 Ammoniak og særligt beskyttede dyre- og plantearter	46

4.6 Ammoniak og internationale naturbeskyttelsesområder.....	47
5. Jord, grundvand og overfladevand.....	49
5.1 Spildevand.....	49
5.2 Jord og grundvand.....	49
5.3 Overfladevand.....	50
6. Forurening fra anlægget.....	51
6.1 Lugt.....	51
6.2 Skadedyr.....	54
6.3 Affald og kadavere.....	55
6.4 Støj.....	57
6.5 Rystelser.....	58
6.6 Transport.....	59
6.7 Andre påvirkninger.....	61
6.7 Uheld og beredskab.....	62
7. Egenkontrol.....	63
9. Bilag.....	65
Bilag 1 Ansøgers bilag.....	66
Bilag 2 Produktionsareal.....	67
Bilag 3 Beredskabsplan.....	68

1. ANSØGNING, GODKENDELSE OG VILKÅR

I dette kapitel beskrives det ansøgte, og her er den samlede vurdering og afgørelse samt godkendelsens vilkår og beskrivelse af offentlighed samt juridiske forhold omkring godkendelsen.

1.1 ANSØGNINGEN OM MILJØGODKENDELSE

Der er søgt om, at fortsat anvendelse af staldanlæg m.v. til malkekvæg, kvier, stude og kalve samt etablering af nye kalvehytter og møddingspladser.

Denne godkendelse er udarbejdet ud fra oplysningerne i den elektroniske ansøgning samt ansøgers miljøoplysninger, der fremgår af bilag 1.

Ansøgning sker ved at bruge Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, hvor ansøger oplyser om placering af stalde og anlæg til husdyrgødning samt oplyser om produktionsareal, staldtype, dyretype og evt. foranstaltninger til reduktion af ammoniak og/eller lugt. Ud fra disse oplysninger beregnes i systemet ammoniakemission og -deposition på naturarealer samt lugt hos naboer.

Ansøgning er sket efter husdyrgodkendelsesloven § 16 a, stk. 1, da der er tale om miljøgodkendelse af et kvægbrug med en årlig ammoniakemission fra det samlede anlæg på mere end 3.500 kg ammoniak pr. år, og som ikke tidligere er godkendt efter husdyrbruglovens § 16 a.

1.2 SAMLET VURDERING OG AFGØRELSE

Lolland Kommune meddeler hermed jf. husdyrbrugloven § 16 a, stk. 1 godkendelse til det ansøgte om anvendelse af eksisterende staldanlæg til malkekøer, kvier, stude og kalve samt til etablering af nye kalvehytter, møddingspladser og nye plansiloer på betingelse af, at godkendelsens vilkår overholdes.

Der gives samtidig jf. husdyrbruglovens § 9, stk. 2 dispensation for afstandskrav mellem nye plansiloer og naboskel og privat fællesvej samt ny mødding N og naboskel jf. samme lovs § 8, stk. 1, pkt. 4 og 7.

Det vurderes, at etablering af kalvehytter, møddingspladser og plansiloer er erhvervsmæssig nødvendigt for ejendommens videre drift som landbrugsejendom.

Ejendommen vurderes ikke at være hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Det er Lolland Kommunes samlede vurdering jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 34, at det ansøgte kan gennemføres uden væsentlig virkning på miljøet i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

1.3 VILKÅR

2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal

1. Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.3 viste stald kaldt *kostald staldafsnit 1* med et produktionsareal på 2.165 m² – sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) - må anvendes til malkekøer, kvier og stude.
2. Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.3 viste stald kaldt *kostald staldafsnit 2* med et produktionsareal på 389 m² - dybstrøelse - må anvendes til malkekøer, kvier og stude.
3. Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.3 viste stald kaldt *kalvehytter* med et produktionsareal på 359 m² - dybstrøelse - må anvendes til kalve under 6 måneder.
4. Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.3 viste stald kaldt *store kalvehytter N* med et produktionsareal på 64 m² - dybstrøelse - må anvendes til kalve under 6 måneder.
5. Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.3 viste stald kaldt *store kalvehytter S* med et produktionsareal på 64 m² - dybstrøelse - må anvendes til kalve under 6 måneder.
6. *Plansiloer og nye plansiloer* på kort 2.1.3 må anvendes til opbevaring af ensilage.

2.4 Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering

7. Det skal på et hvert tidspunkt kunne dokumenteres, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den på ejendommen producerede gylle og dybstrøelse samt ensilagesaft.
8. Gyllebeholder kaldet G1 med et overfladeareal på ca. 1.020 m² (kort 2.1.3) må anvendes til opbevaring af ejendommens flydende husdyrgødning, overfladevand og ensilagesaft.
9. Gyllebeholderen skal være forsynet med fast overdækning.
10. Teltoverdækning skal være forsynet med et indvendig skørt.
11. Åbning af teltdug må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
12. Skader på teltoverdækning skal repareres indenfor 1 uge efter skaden er sket, og kan det ikke lade sig gøre, skal der senest 2 hverdage efter skaden er sket foreligge en aftale om reparation. Lolland Kommune skal orienteres om dette.
13. Gyllen i beholderen må først omrøres umiddelbart inden, der pumpes gylle fra beholderen.
14. Det skal sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholderne ikke kan ledes til dræn eller vandløb.

15. Påfyldning af gyllevogne eller montering af slangeudlæg skal forgå på en støbt plads, hvor evt. spild kan opsamles eller ledes til gyllebeholder via pumpebrønd.
16. Møddingspladserne kaldet *ny mødding* på 150 m², *buffermødding* på 720 m² og *ny mødding N* på 901 m² (kort 2.1.3) må anvendes til opbevaring af fast husdyrgødning.
17. Møddingssaft, ensilagesaft og overfladevand fra befæstede arealer ved kalvehytter skal afledes til gyllebeholder.

3.2 Planmæssige forhold og beplantning

18. Beplantningsbæltet omkring den nye møddingsplads (markeret med gult på kort 3.3.11) skal etableres som et minimum 2-rækket levende hegn langs den nordlige og østlige side af møddingspladsen, så det danner en L-form om møddingspladsen (som vist på kort 3.3.11).
19. Plantebæltet skal minimum have den samme udstrækning/længde som møddingspladsen, som vist på kort 3.3.11.
20. Den yderste planterække (den ud imod marken) må etableres som fodpose med kun buske.
  - a. Når beplantningsbæltet er færdigetableret, skal det være mindst 0,5 meter højere end væggene/siderne på møddingspladsen.
21. Den eksisterende beplantning markeret med grønt på kort 3.3.11, skal bevares som den er nu med den nødvendige vedligeholdelse, så maksimal højde og tæthed opnås.
22. Beplantningerne markeret på kort 3.3.11 må tyndes og vedligeholdes, efterhånden som træer og buske vokser sig større, og skal fortsat kunne slutte tæt i løbet af 3 vækstsæsoner.
23. Beplantningerne markeret på kort 3.3.11 må kun ryddes, hvis de erstattes af nye beplantninger på samme placering, i første plantningsæson efter rydning.
24. Ved etablering af beplantning markeret med gult på kort 3.3.11, eller hvis dele af eller hele beplantningen markeret med grønt på kort 3.3.11 ryddes, skal de nyetablerede beplantningsbælter have 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante, indtil beplantningsbæltet slutter tæt.
25. Nyetablerede beplantningsbælter skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk). Følgende egnskarakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes, men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne.

6.1 Lugt

26. Stalde og fodringsanlæg skal renholdes, således at lugt fra det samlede anlæg begrænses mest muligt.

6.2 Skadedyr

27. Der skal være en sikringsaftale med et autoriseret firma til forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.
28. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).
29. Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinjer fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.

6.4 Affald og kadavere

30. Kadavere skal opbevares overdækket på fast plads.
31. Kadavere skal afhentes hurtigst muligt.
32. Kadaverplads og overdækning til kadaver skal renholdes, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

6.5 Støj og vibrationer

33. Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
34. Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.
35. Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumentere, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

7. Egenkontrol

36. Denne godkendelse skal være let tilgængelig på ejendommen som trykt eksemplar eller elektronisk.
37. Nedenstående dokumentation og aflæsninger skal gemmes på bedriften i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden, hvis denne ønsker det.

Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering (afsnit 2.4)

38. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Skadedyr (afsnit 6.2)

39. Som dokumentation for sikringsaftale til forebyggelse af rottetilhold skal der foreligge en sikringsaftale.

Affald (afsnit 6.3)

40. Som dokumentation for aflevering af affald skal der foreligge kvitteringer for aflevering af affald, miljøfarligt affald og kadavere.

1.4 DENNE GODKENDELSE

Der er søgt om miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16a, stk. 1, da der er tale om et brug med kvæg og en samlet ammoniakemission på mere end 3.500 kg ammoniak pr. år.

Denne godkendelse er opbygget kapitler i henhold til de punkter, som Lolland Kommune skal vurdere og om nødvendigt stille vilkår til jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 34, stk. 1 og § 36, stk. 1.

Godkendelsen tager udgangspunkt i den elektroniske ansøgning samt ansøgers miljøkonsekvensrapport, der fremgår af bilag 1.

I hvert af kapitlerne 2 – 6 er Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering af oplysningerne i den elektroniske ansøgning og i ansøgers oplysninger samt evt. de nødvendige vilkår for den ansøgte drift. Vilkårene fremgår af de enkelte afsnit og er desuden samlet i foregående afsnit 1.3.

Kapitel 7 indeholder beskrivelse, vurdering samt vilkår om dokumentation og egenkontrol jf. vurderinger og vilkår i tidligere kapitler.

Kapitel 8 omfatter bilag til godkendelsen.

1.5 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Der er søgt om miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 1, da den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget årligt er over 3.500 kg ammoniak.

Der er derfor krav om, at ansøger fremsender en egentlig miljøkonsekvensrapport.

Ansøger har fremsendt en miljøkonsekvensrapport, der fremgår af denne godkendelses bilag 1.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til rapporten.

1.6 BIAKTIVITET

Der er etableret gyllekøling ved køleslanger i kvægstalden. Varme fra dette anlæg bruges til opvarmning af brugsvand samt til opvarmning af stuehus.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at anlægget ikke har en størrelse, så det kan betragtes som en biaktivitet.

1.7 FORBUNDETHED

Det er Lolland Kommunes vurdering, at driften af ejendommen ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Selskabet, der søger om miljøgodkendelse, driver alene denne ejendom.

1.8 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNING

Det er Lolland Kommunes vurdering ud fra ejendommens placering og emissionerne fra den ansøgte drift, at der ikke er grænseoverskridende virkning ved den ansøgte drift.

1.9 OFFENTLIGHED OG KLAGEVEJLEDNING

Høring om ansøgning om miljøgodkendelse

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 65, stk. 1 er ansøgning om miljøgodkendelsen den 20. december 2023 annonceret på Lolland Kommunes hjemmeside.

Frist for bemærkninger til ansøgningsmaterialet eller udkast til miljøgodkendelse var den 24. januar 2024.

Der kom i den anledning ingen henvendelser.

Høring om udkast til miljøgodkendelse

I perioden fra den 5. marts 2024 til den 5. april 2023 blev udkast til denne godkendelse sendt i høring hos ansøger samt annonceret på Lolland Kommunes hjemmeside.

Relevante naboer, der anses for at være parter i sagen, er hørt i samme periode. Parterne omfatter ejer og lejer af ejendomme, som ligger indenfor den i ansøgningen beregnede konsekvenszone¹. Zonen er beregnet til at være 388 m fra et i ansøgningen beregnet lugtcentrum.

Det er kommunens vurdering, at der ikke er naboer uden for konsekvenszonen, der er parter i sagen, og derfor skulle have været hørt.

Der er i høringsperioden ikke modtaget bemærkninger eller henvendelser i sagen.

Kort 1.9.1 Konsekvenszone for berørte naboer i forhold til lugt

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet ifølge Husdyrbruglovens § 76, stk. 1.

Klagefrist

Klagen skal indgives inden 4 uger efter, at afgørelsen er offentliggjort, hvilket er sket den 9. april 2024.

---

¹ "Konsekvensområde" er det område inden for hvilket, at man periodevis kan udsættes for væsentlige gener i form af lugt fra staldanlæg og gødningsopbevaringsanlæg på en given ejendom med husdyrproduktion. Området beregnes i det elektroniske ansøgningssystem sammen med beregning af lugt for enkelt bolig i landzone, samlet bebyggelse og byzone ud fra et beregnet lugtcentrum.

En klage over denne afgørelse skal derfor indgives senest den 7. maj 2024.

Hvem er klageberettigede

Klageberettigede er alle med en væsentlig individuel interesse i afgørelsen samt en række organisationer fastlagt i loven – se nedenstående. Naboer, der er hørt om udkast til godkendelsen er direkte orienteret om, at godkendelsen er meddelt vedlagt klagevejledning.

Sådan klager du

Du klager via klageportalen, som du finder via [Nævnenes Hus](#). Du logger på klageportalen med MIT-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Lolland Kommune via klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Lolland Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sendes klagen videre til behandling i nævnet. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om du kan fritages.

Ved klage giver Lolland Kommune besked til den, som har fået denne afgørelse om, at den er blevet påklaget.

Opsættende virkning

Ifølge Husdyrgodkendelsesloven § 81, stk. 1 har en klage over denne afgørelse ikke opsættende virkning, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

Civilt søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål jf. Husdyrgodkendelsesloven § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Godkendelsen er fremsendt til følgende:

- Lilleholm Mælk Aps Cvr. Nr 42254754
- VKST – Heidi Ledskov – hsl@vkst.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed – trost@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening (DN) – dnlolland-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd – husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF) – natur@dof.dk, lolland@dof.dk
- Danmarks Sportsfisker Forbund – post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening – mail@dkfisk.dk

- Ferskvandsfiskeriforeningen – nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Friluftsrådet – fr@friluftstraadet.dk
- Friluftsrådet Storstrømmen – storstroem@friluftstraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening – kontor@botaniskforening.dk
- Greenpeace Danmark – info.dk@greenpeace

1.10 MEDDELELSESPLIGT VED ÆNDRINGER, EJERFORHOLD OG UHELD

Alle ændringer og udvidelse af driften og produktionen på Lilleholmsvej 2, der ligger ud over det, der er givet mulighed for med denne godkendelse, skal forelægges Lolland Kommune til vurdering af, om ændringen eller udvidelsen kræver en ny – eller tillæg til godkendelsen, en ny godkendelse eller er anmeldelsespligtig.

Den driftsansvarlige skal desuden underrette Lolland Kommune, såfremt der sker ejerskifte eller udskiftning af den driftsansvarlige, eller hvis husdyrproduktionen hel eller delvis ophører i en periode.

Lolland Kommune skal ligeledes underrettes, såfremt der er hændelser på ejendommen, som har væsentlig miljømæssig betydning.

1.11 GYLDIGHED OG ANDRE TILLADELSER ELLER GODKENDELSER

Der er i 2010 meddelt miljøgodkendelse efter daværende husdyrgodkendelseslov § 12 til udvidelse af kvægholdet på ejendommen.

I 2019 afgjorde Lolland Kommune at denne miljøgodkendelse ikke skulle revurderes.

Denne godkendelse skal være fuldt udnyttet senest 6 år efter den er meddelt – ellers bortfalder dele af godkendelsen jf. reglerne i husdyrbrugloven.

Hvis godkendelsen efterfølgende ikke udnyttes fuldt ud i 3 på hinanden følgende år, bortfalder dele af godkendelsen jf. reglerne i husdyrbrugloven.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i lovgivningen, selvom disse regler kan være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Lolland Kommune gør desuden opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente evt. andre relevante tilladelser og dispensationer efter anden lovgivning.

Det er desuden ansøgers eget ansvar at kontakte Lolland Vand angående muligheden for evt. øget levering af vand til bedriften.

1.12 RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING AF GODKENDELSE

Med denne godkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Jf. husdyrbrugloven § 40, stk. 2 kan Lolland Kommune under særlige omstændigheder dog meddele forbud eller påbud før de 8 år er forløbet.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at denne miljøgodkendelse ikke skal revurderes jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, da der ikke er tale om et IE-husdyrbrug.

Lolland Kommune den 8. april 2024

Catarina Jensen
Natur- og miljøsagsbehandler

2. BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

I dette kapitel beskrives stalde og dyrehold, husdyrgødning samt andre driftsforhold af miljømæssig betydning.

2.1 HUSDYRHOLD, STALDE, ENSILAGEPLADSER OG PRODUKTIONSAREAL

Ansøgers oplysninger

Nuværende drift

På ejendommen "Lilleholm" er den nuværende lovlige husdyrproduktion på 513,86 DE malkekvæg, hvilket er fastsat i en produktionstilladelse fra 2010. Nedenstående tabel viser hvilke husdyrtyper be-
driften er godkendt til.

Kostald		
☐ Staldafsnit benyttes ikke i nudrift ⓘ	Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation
		Størrelse: 2983 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ⓘ ⓘ		
(#607633) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Udgør: 2165 m ²	▼
Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		
(#607631) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Udgør: 389 m ²	▼
Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		
Samlet produktionsareal udgør	85.6 %	2554 m²

Kalvehytter		
☐ Staldafsnit benyttes ikke i nudrift ⓘ	Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation
		Størrelse: 359 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ⓘ ⓘ		
(#611275) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Udgør: 359 m ²	▼
Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		
Samlet produktionsareal udgør	100.0 %	359 m²

Tabel 2.1.1 Tabel fra den elektroniske ansøgning

Dyrehold i nudrift

Tilladelsen fremgår af §12-miljøgodkendelse fra 2010.

Produktionen foregår i 1 stald, samt i kalvehytter udenfor på befæstet areal. Der er 1 gyllebeholder til opbevaring af husdyrgødning. Gyllebeholderen er overdækket med telt. Foder opbevares i siloer og på ensilagepladser vest for staldbygningerne. Derudover er der stuehus og en ældre staldlænge.

Produktionsarealet i den nuværende drift er 2.913 m².

Ejendommen drives udelukkende med mælkeproduktion.

Ansøgt drift

Der søges om følgende fysiske ændringer af husdyrbruget:

- Opstilling af nye kalvehytter på befæstet areal med afløb til gyllebeholder (lovliggørelse) 128 m² nyt produktionsareal
- Etablering af 2 nye møddingspladser på i alt 1.051 m²
- Etablering af nye plansiloer på i alt ca. 2.150 m²

Der ansøges således om et samlet produktionsareal på 3.041 m².

8-års drift

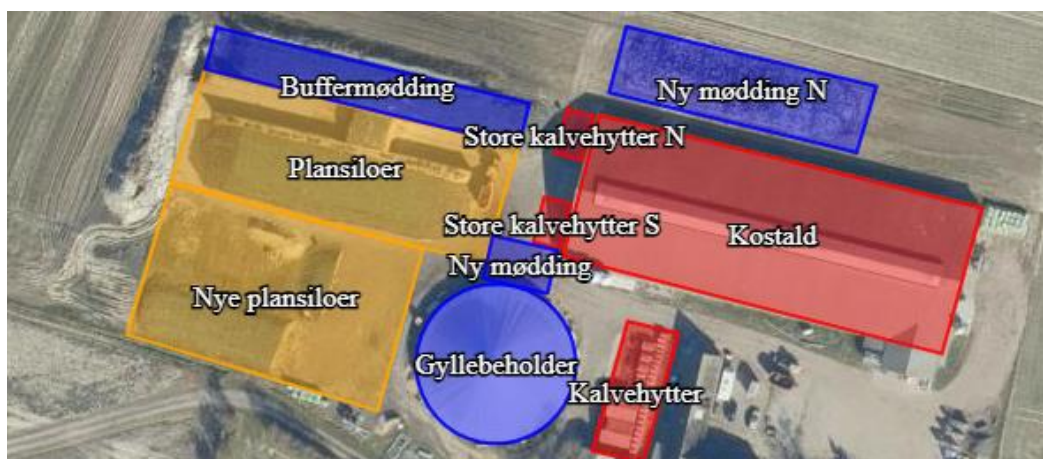
Det er et krav i lovgivningen at merdepositionen af ammoniak til kategori 3 natur beregnes som forskellen mellem depositionen fra husdyrbruget i ansøgt drift og depositionen fra husdyrbruget i såvel den nuværende drift som 8-års driften.

Den nuværende tilladte produktion er uændret ift. driften for 8 år siden (2015).
Lagertank til husdyrgødning er uændret i hele 8 års perioden.

Produktionstilladelse	8-års drift	Nudrift	Ansøgt drift
Antal DE	513,86	513,86	-
Produktionsareal (m ²)	2.913	2.913	3.041*

Tabel 2.1.2 Ansøgers tabel over produktionsareal i 8-årsdrift, nudriften og den ansøgte drift

*I forbindelse med ændringen af husdyrbrugsloven er det ikke længere antallet af dyr der godkendes, men derimod det areal dyrene står opstaldet på.

Kort 2.1.3 Kort fra den elektroniske ansøgning over det samlede anlæg

Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi

Produktionsarealet er det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Arealer, hvor dyrene kortvarigt opholder sig, skal ikke medtages i opgørelsen.

Det samlede produktionsareal i ansøgt drift er opgjort til 3.041 m², som vist i nedenstående tabel.

Arealet er opgjort ud fra tegninger for eksisterende byggeri samt opmålinger af anlægget – se bilag 2.

Arealer i staldene, der ikke indgår som produktionsareal, men hvor der kortvarigt kan opholde sig dyr, såsom gangarealer mv, vil blive rengjort i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38.

Overfladearealet af beholderen er beregnet automatisk ved indtegning af beholderen i husdyrgodkendelse.dk. Overfladeareal af gødningsopbevaringsanlæg bidrager til anlæggets samlede emission af ammoniak. Det bidrager ikke til lugtemission.

Størrelsen af produktionsareal med det aktuelle staldsystem og dyretype samt evt. anvendte teknologier danner grundlag for resultaterne af lugt og ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

BAT for ammoniak fra produktionsanlægget er ligeledes baseret på ovenstående samt BAT-forudsætningen for det enkelte staldafsnit – se kapitel 4 i denne godkendelse.

NAVN	Staldtype	8-årsdrift (m ²)	Nudrift (m ²)	Ansøgt (m ²)
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	389	389	389
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (bagskyl)	2.165	2.165	2.165
Kalvehytter	Kalve 0-6 mdr. dybstrøelse.	359	359	359
Store kalvehytter N	Kalve 0-6 mdr. dybstrøelse.	-	-	64
Store Kalvehytter S	Kalve 0-6 mdr. Dybstrøelse	-	-	64
I alt		2.913	2.913	3.041

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Tegninger og opmåling af stalde fremgår af bilag 2. Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers beregninger.

Både lugt og ammoniak er i den elektroniske ansøgning beregnet ud fra dyretype og stalddtype for hver stald.

Der stilles ikke vilkår om maksimalt antal dyr på stald, men alene vilkår om produktionsareal, da der er tale om en kvægbesætning (ikke omfattet af reglerne om IE-husdyrbrug).

Vilkår

- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.3 viste stald kaldt *kostald staldafsnit 1* med et produktionsareal på 2.165 m² – sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) - må anvendes til malkekøer, kvier og stude.
- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.3 viste stald kaldt *kostald staldafsnit 2* med et produktionsareal på 389 m² - dybstrøelse - må anvendes til malkekøer, kvier og stude.
- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.3 viste stald kaldt *kalvehytter* med et produktionsareal på 359 m² - dybstrøelse - må anvendes til kalve under 6 måneder.
- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.3 viste stald kaldt *store kalvehytter N* med et produktionsareal på 64 m² - dybstrøelse - må anvendes til kalve under 6 måneder.
- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.3 viste stald kaldt *store kalvehytter S* med et produktionsareal på 64 m² - dybstrøelse - må anvendes til kalve under 6 måneder.
- *Plansiloer og nye plansiloer* på kort 2.1.3 må anvendes til opbevaring af ensilage.

2.2 MILJØTEKNOLOGI I STALDE

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om teknologi i staldene ud over, at der i stalden med spalter er "spalter og rundskyl".

Miljøteknologi indgår heller ikke i beregning af ammoniakemissionen og lugt fra staldene.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

I miljøgodkendelsen fra 2010 er det stillet vilkår om et gyllekølingsanlæg. Da dette anlæg ikke er en del af denne ansøgning, og det ikke mere fremgår af Miljøstyrelsens teknologiliste, overføres vilkåret

om dette ikke. Desuden indgår brugen af anlægget ikke i beregning af den maksimale ammoniakemission fra anlægget.

Både ammoniakemission – samt lugt fra det samlede anlæg vurderes at overholde grænseværdierne fastsat i lovgivningen – se kapitel 4 og afsnit 6.1.

2.3 HUSDYRGØDNING PRODUKTION, OPBEVARING OG HÅNDTERING

Ansøgers oplysninger

Gødningsopbevaringsanlæg

I kostalden er der sengestald med spalter (rundskyl). Derudover går en del af køerne i dybstrøelse.

Gødningsopbevaring	Kapacitet (m ³)	Byggeår	Overfladeareal (m ²)	NH ₃ -effekt
Gyllebeholder	5.134	2007	1.020	50 %
Gyllekanaler og fortank	Ca. 850	-	-	-
Møddingspladser	Ca. 3.000	2023	1.771	-
I alt (flydende)	5.984			

Tabel 2.4.1 Ansøgers tabel over anlæg til husdyrgødning

Krav vedr. alarm, barriere eller terrænændring

Gyllebeholderen ligger mindre end 100 meter fra en sø, men dog udenfor risikoområde (6 graders hældning på terræn). Der er derfor krav til gyllealarm samt beholderkontrol hvert 5. år.

Håndtering

Husdyrgødningen bliver opbevaret og håndteret efter bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gylle ledes til gyllebeholderen i lukkede rørføringer.

Forventet gødningsproduktion

255 køer i sengebåsestald: 255 x 26,21 t/år = 6.683,6 t/år

Kalvepladser: ca. 500 m² x 0,7 m = 350 t/år

Gylle i alt: 7.033,6 t/år, svarende til 586 t/mdr.

Derudover kommer ekstra kapacitetsbehov til pladsvand/møddingsaft:

Eksisterende og nye møddingspladser udgør i alt 1.770 m², og det giver (1.770 m² x 0,4 m³/m² =) 708 m³/år, svarende til 59 m³/mdr.

Eksisterende og nye plansiloer udgør i alt 3.960 m², og det giver (3.960 m² x 0,4 m³/m² =) 1.584 m³/år, svarende til 132 m³/mdr.

Øvrigt pladsvand fra områderne med kalvehytter samt mellem bygningerne udgør ca. $1.150 \text{ m}^2 \times 0,7 \text{ m}^3/\text{m}^2 = 805 \text{ m}^3/\text{år}$, svarende til $67 \text{ m}^3/\text{mdr.}$

I alt giver ovenstående plads/møddingsvand: $3.097 \text{ m}^3/\text{år}$, svarende til $258 \text{ m}^3/\text{mdr.}$

Sammenlagt med gyllen: $10.130 \text{ m}^3/\text{år}$, svarende til $844 \text{ m}^3/\text{mdr.}$

60 køer i dybstrøelse: $60 \times 13,44 \text{ t}/\text{år} = 806 \text{ t}/\text{år}$

78 kviekalve (0-6 mdr.): $78 \times 1,48 \text{ t}/\text{år} = 115 \text{ t}/\text{år}$

155 tyrekalve (0-4 uger): $155 \times 0,75 \text{ t}/\text{år} = 116 \text{ t}/\text{år}$, men da de sælges efter ca. 4 uger er der reelt kun ca. $20 \text{ t}/\text{år}$.

Dybstrøelse i alt: $941 \text{ t}/\text{år}$, svarende til $1.600 \text{ m}^3/\text{år}$ ($941 \text{ t}/\text{år} \times 1,7 \text{ m}^3/\text{t}$), og $133 \text{ m}^3/\text{mdr.}$

Opbevaringskapacitet

Den samlede opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning udgør ca. 5.984 m^3 . Da gyllebeholderen er overdækket, ledes der ikke regnvand herfra til gyllebeholderen, hvilket øger kapaciteten med ($1.020 \text{ m}^2 \times 0,7^2 \text{ m}^3/\text{m}^2$) 714 m^3 til i alt 6.698 m^3 . Til gengæld tilledes der regnvand fra møddingspladserne, plansiloerne og øvrige befæstede arealer.

Med en forventet gylleproduktion samt møddingssaft/pladsvand på i alt 10.130 m^3 pr år og $844 \text{ m}^3/\text{mdr.}$ er der opbevaringskapacitet til ca. $7,94$ mdr. For at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet er der mulighed for at benytte 2 eksterne gylleholdere på Bukkehøvevej (ca. 700 m^3) og Gumpehavevej (800 m^3).

Vurdering af opbevaringskapacitet

Derved er kravet om minimum 9 mdr. opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen opfyldt.

En del af dybstrøelsen fra staldene udbringes direkte én gang om året, imens den resterende del herunder fra kalvehytter opbevares på mødding. Der er dog kapacitet til over 1 år på møddingspladserne.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Som udgangspunkt finder Lolland Kommune gældende lovgivning om opbevaring og håndtering af husdyrgødning for tilstrækkelig.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til beregning af den på ejendommen producerede gylle, vand fra ensilagepladser, kalvehytter og befæstede arealer og dybstrøelse i ansøgt drift.

Det er på tilsyn oplyst, at der er ikke markdrift fra ejendommen, og al gødningen afsættes til andre ejendomme. En del af gødningen afhentes og opbevares på brugers markarealer efter gældende regler. Der kan føres særskilt tilsyn med dette.

---

² Reelt $0,4 \text{ m}^3/\text{m}^2$, når fordampning fra overflader tages med. Dog uden betydning her, da der er usikkerhed på øvrig tilledning til beholderen.

Vurdering af, om der er tilstrækkelig kapacitet til den på ejendommen producerede husdyrgødning vil ske i forbindelse med miljøtilsyn på ejendommen.

Det er umiddelbart Lolland Kommunes vurdering på nuværende tidspunkt, at der samlet set er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den på ejendommen producerede husdyrgødning.

Gyllebeholderen på ejendommen ligger mindre end 100 m fra en beskyttet sø. Der er netop truffet en egentlig afgørelse om, at søen er omfattet af naturbeskyttelsesloven § 3, stk. 1. Alarm er monteret, og beholderen er kontrolleret ved autoriseret beholderkontrol i 2023. Der er ikke krav om terrænregulering.

Gyllebeholderen er i både nudrift og ansøgt overdækket med teltoverdækning. Ansøger fastholdes ved vilkår om fast overdækning af beholderen, da det har betydning for den beregnede ammoniakemission fra ejendommen. Der stilles desuden jf. Miljøstyrelsens teknologiblads vilkår til brug, vedligeholdelse og evt. reparation af teltoverdækning.

Af hensyn til at begrænse både lugt og ammoniakemission fra gyllebeholderne, vil Lolland Kommune stille vilkår om, at omrøring af gylle først må finde sted, umiddelbart, inden gylle skal pumpes fra beholderne.

Lolland Kommune finder det desuden for væsentligt, at det sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholderne ikke kan ledes til dræn og vandløb.

Der er allerede etableret fast og tæt plads med afløb rundt om gyllebeholderen. En del af denne plads skal i ansøgt drift anvendes til møddingsplads med afløb til gyllebeholder.

Anvendelsen af husdyrgødning er ikke en del af denne godkendelse, men reguleres efter generel lovgivning.

Vilkår om egenkontrol og dokumentation fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Det skal på et hvert tidspunkt kunne dokumenteres, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den på ejendommen producerede gylle og dybstrøelse samt ensilagesaft.
- Gyllebeholder kaldet G1 med et overfladeareal på ca. 1.020 m² (kort 2.1.3) må anvendes til opbevaring af ejendommens flydende husdyrgødning, overfladevand og ensilagesaft.
- Gyllebeholderen skal være forsynet med fast overdækning.
- Teltoverdækning skal være forsynet med et indvendigt skørt.
- Åbning af teltdug må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.

- Skader på teltoverdækning skal repareres indenfor 1 uge efter skaden er sket, og kan det ikke lade sig gøre, skal der senest 2 hverdage efter skaden er sket foreligge en aftale om reparation. Lolland Kommune skal orienteres om dette.
- Gyllen i beholderen må først omrøres umiddelbart inden, der pumpes gylle fra beholderen.
- Det skal sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholderne ikke kan ledes til dræn eller vandløb.
- Påfyldning af gyllevogne eller montering af slangeudlæg skal forgå på en støbt plads, hvor evt. spild kan opsamles eller ledes til gyllebeholder via pumpebrønd.
- Møddingspladserne kaldet *ny mødding* på 150 m², *buffermødding* på 720 m² og *ny mødding N* på 901 m² (kort 2.1.3) må anvendes til opbevaring af fast husdyrgødning.
- Møddingssaft, ensilagesaft og overfladevand fra befæstede arealer ved kalvehytter skal afledes til gyllebeholder.

2.4 VENTILATION

Ansøgers oplysninger

Staldbygningerne har naturlig ventilation.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til dette, og der stilles ingen vilkår.

2.5 OLIE- OG KEMIKALIER

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger.

Der sker ikke markdrift fra ejendommen, så der er tale om begrænset opbevaring – og anvendelse af olie og kemikalier.

Der er på ejendommen en olietank til diesel.

Opbevaring af olie og kemikalier er en naturlig del af det kommunale miljøtilsyn.

2.6 FODER

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen miljømæssige bemærkninger i forhold til fodring. Opbevaring af ensilage fremgår af afsnit 2.4.

Der stilles ikke særskilte vilkår til foder.

2.7 ENERGIFORBRUG

Ansøgers oplysninger

Vaskevandet opvarmes via varmegenvinding fra mælkekøling, hvilket sker af hensyn til forbrug og miljø. Derudover er der monteret frekvensomformer på varmepumpe ved malkebotter.

Ejendommens elforbrug stammer primært fra belysning, malkeanlæg, gyllepumpning, skrbeanlæg og anden teknik (genanvendelse).

Energiforbruget i den nuværende drift opgøres i forbindelse med årsregnskabet og var i 2022 på 263.000 kWh. Det forventede elforbrug i ansøgt drift forventes at være ca. 10 % højere, da der forventes lidt flere køer.

Vurdering vedr. energi

I malkekvægbesætninger ligger mulighederne for at spare på energi primært indenfor områderne foderfremstilling og belysning.

Der er ved renovering af enheder i det eksisterende anlæg fokus på forbrug af energi. Ved renoveringer vil der blive opgraderet til mindre energiforbrugende enheder, bl.a. skiftes lys løbende til LED.

Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på energi, og er indstillet på at foretage handlinger med henblik på lavest mulige klimaaftryk af produktionen.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at ansøger er opmærksom på energiforbruget if. med driften af ejendommen.

Da der ikke er tale om et IE-husdyrbrug, stilles der ingen vilkår i relation til energiforbrug.

2.8 VANDFORBRUG

Ansøgers oplysninger

Ejendommen forsynes med vand fra vandværk under Lolland Forsyning. Der forbruges vand til drikkevand til dyrene, vask af malkerobotter, stald mv.

I 2022 var forbruget af vand inklusive forbruget i beboelsen ca. 14.000 m³. I forbindelse med de ansøgte ændringer forventes forbruget at stige med ca. 10 %.

Husdyrbrugets vandforbrug søges begrænset via nedenstående tiltag:

- Dagligt eftersyn af rørføringer til vandkar.
- Fokus på ikke at bruge mere vand end nødvendigt.

Vurdering af vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Det vurderes, at der ikke forbruges mere vand end der er behov for på ejendommen, og der er i den daglige drift fokus på at reducere vandspild ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkevandsrør.

Det vurderes, at husdyrbruget har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere vandforbruget.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at ansøger er opmærksom på vandforbruget if. med driften af ejendommen.

Da der ikke er tale om et IE-husdyrbrug, stilles der ingen vilkår i relation til vandforbrug.

3. BELIGGENHED OG DE LANDSKABELIGE VÆRDIER

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til diverse afstandskrav, samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv. Desuden beskrives husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier samt beplantning.

2.3 ANLÆGSARBEJDE

Ansøgers oplysninger

Følgende ændringer på ejendommen er planlagt:

- Opstilling af nye kalvehytter på befæstet areal med afløb til gyllebeholder (lovliggørelse) 128 m² nyt produktionsareal (store kalvehytter N og – S).
- Etablering af 1 ny møddingsplads på 150 m² nord for gyllebeholderen (arealet er allerede befæstet)
- Etablering af 1 ny møddingsplads på 901 m² nord for kostalden.
- Etablering af nye plansiloer på ca. 2.150 m² syd for de eksisterende plansiloer.
- Ændring af anvendelse af plansilo, så der også kan opbevares dybstrøelse (ingen fysiske ændringer, udelukkende driftsmæssigt).

Placeringen af de nye elementer er valgt af hensyn til driftsforhold og muligheden for at skabe et visuelt harmonisk landbrugsbyggeri, som fremstår som en samlet helhed.

Ændringerne forventes ikke at påvirke landskabsoplevelsen.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

Vilkår i forhold til anvendelse af staldene og ensilagepladserne fremgår af afsnit 2.1, beskrivelse af møddingspladserne er i afsnit 2.3.

Den landskabelige vurdering sker i nedenstående afsnit 3.3.

Der stilles ingen vilkår.

3.2 AFSTANDSKRAV, BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER, FREDNINGER M.V.

Det skal vurderes, om placering af staldanlægget og anlæg til husdyrgødning overholder de i lovgivningen fastsatte afstandskrav, samt om placeringen er i strid med bygge- og beskyttelseslinier samt fredninger.

Ansøgers oplysninger

Afstandene til de i Husdyrbrugslovens §§ 6, 7 og 8 nævnte områder fremgår af nedenstående tabeller.

Kravene jf. §§ 6 og 7 har karakter af forbudszone. Afstandskravene i § 8 skal overholdes ved udvidelser eller ændringer af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der kan medføre forøget forurening. Der er dog mulighed for at give dispensation ved manglende overholdelse.

Forbudszoner jf. husdyrbrugsloven § 6			
	Afstandskrav	Placering	Aktuel afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Rødby	Ca. 800 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, til blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institution, rekreative formål etc.	50 m	Vestergade 58	Ca. 750 m
Nabobeboelse	50 m	Lilleholmsvej 4	Ca. 250 m
Forbudszoner jf. husdyrbrugsloven § 7			
Afstand til kategori 1-natur	Min. 10 m	Ca. 7,5 km	
Afstand til kategori 2-natur	Min. 10 m	Ca. 4 km	

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbrugsloven § 8		
	Afstandskrav	Afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25 m	➤ 50 m
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50 m	➤ 100 m
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15 m	➤ 15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15 m	➤ 50 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25 m	➤ 200 m
Beboelse på samme ejendom	Min. 15 m	Ca. 12 m til kalvehytter, men de er eksisterende
Naboskel	Min. 30 m	Ca. 10 m*
Afstandskrav nyetablering af opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning § 8		
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 100 m	Ikke relevant

Tabel 3.2.1 Ansøgers tabel over afstandskrav

Afstandskrav nyt byggeri/nye opbevaringsanlæg

Fra den nye møddingsplads er der kun 10 m til naboskel mod nord og fra de nye plansiloer er der kun ca. 1 m til naboskel mod syd. De pågældende matrikler er dog dyrket mark.

Da den nye møddingsplads nord for kostalden ønskes etableret 10 m fra naboskel mod nord, og de nye plansiloer kun ca. 1 m fra naboskel mod syd, søges der hermed om dispensation fra afstandskravet.

Matriklen, hvor husdyrbruget er placeret, er kun ca. 250 m x 100 m, og da anlægget med sine nuværende elementer allerede fylder meget på matriklen, er det vanskeligt at placere nyanlæg uden at komme for tæt på naboskel. Eneste mulige placering ville være bag (dvs. vest for) de eksisterende plansiloer, og her skal være plads til manøvreareal, da man kan køre ind i siloerne fra begge sider. Desuden er den nye mødding mest hensigtsmæssigt placeret på nordsiden af kostalden længst væk fra na-boen, og så den visuelt ligger sig op ad kostalden. De nye siloer vil visuelt være mest diskret placeret op ad de eksisterende siloer. Hvis de blev placeret vest for, ville de komme for tæt på naboskel mod vest, og samtidig ville anlægget fremstå med en meget langstrakt form i stedet for som et harmonisk bygningssæt.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Nye anlægsdeles placering i forhold til beskyttelseslinjer er opsummeret i nedenstående tabel.

Beskyttelseslinje	Ligger det ansøgte indenfor beskyttelsen		
	Nej	Ja	Delvis
Søbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Åbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Skovbyggelinje	☒	☐	☐
Kirkebyggelinje	☒	☐	☐
Klitfredning	☒	☐	☐
Strandbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Kystnærhedszone	☒	☐	☐
Fortidsmindebeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Beskyttelse sten- og jorddiger	☒	☐	☐

Tabel 3.2.2 Ansøgers tabel over mulige beskyttelseslinjer

Byggefelterne for det ansøgte byggeri ligger ikke indenfor beskyttelseslinjer.

På baggrund heraf vurderes den ansøgte placering af nyanlæggene at være den mest hensigtsmæssige.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der er ingen neboeboelser, der ejes af ansøger. Nærmeste nabobeboelse er ejendommen Lilleholmsvej 4, der ligger ca. 135 m fra anlægget nye plansiloer, hvor afstandskravet er 50 m.

Kort 3.2.2 Kort over afstande til nabobeboelse og byzone

Der er indenfor 10 km ingen områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende. Afstandskravet er 50 m.

Nærmeste byzone eller sommerhusområde er Rødby, der ligger ca. 759 m fra staldanlæg på Lilleholmsvej 2. Afstandskravet er også her 50 m.

Afstandskravene i husdyrbrugloven er overholdt til vandforsyninger, vandløb, søer og levnedsmiddelvirksomheder.

Kalvehytter opført i perioden 2006-2008 ligger mindre end afstandskravet på 15 m fra beboelsen på ejendommen. Det vurderes, at hytterne er lovligt opført med dispensation, da afstandskravet også var gældende dengang.

Afstandskravet fra *nye plansiloer* til henholdsvis privat fællesvej på 15 m og naboskel på 30 m, samt afstandskravet fra *ny mødding N* til naboskel på 30 m er ikke overholdt.

Nye plansiloer ligger helt op til naboskel og privat fællesvej, og ny mødding N ligger ca. 10 m fra naboskel.

Lolland Kommune kan give dispensation til den ønskede placering, hvis det er vanskeligt eller umuligt med en anden placering.

Formålet med afstandskravet fra både skel og vej er hovedsageligt at mindske gener for naboer.

Kort 3.2.3 Kort fra den elektroniske ansøgning med gamle - og nye anlæg samt naboskel

Af følgende årsager er Lolland Kommune angående *nye plansiloer* og *ny mødding N* indstillet på at give dispensation for afstandskrav til naboskel og privat fællesvej:

- Der er tale om matrikelskel til dyrkede arealer
- Der er tale om en privat fællesvej til kun en anden ejendom
- Produktionsanlægget vil fremstå mere samlet, end hvis de nye anlæg blev placeret vest for ejendommen, som er eneste anden mulighed
- Der er store logistiske fordele ved den ønskede placering, hvilket vil betyde mindre kørsel og dermed støj for omgivelserne.

Ejere af de matrikler hvortil afstandskravet ikke kan overholdes samt ejer af ejendommen, Lilleholmsvej 4, der er bruger af den private fællesvej, er blevet spurgt i sagen.

Ingen af dem har haft bemærkninger i sagen.

Derfor gives der dispensation til afstandskravet fra *nye plansiloer* til henholdsvis privat fællesvej på 15 m og naboskel på 30 m, samt afstandskravet fra *ny mødding N* til naboskel på 30 m.

Ejendommen ligger udenfor område med drikkevandsinteresser samt udenfor område med særlig indsats for grundvandsbeskyttelse.

Det er desuden Lolland Kommunes vurdering, at husdyranlæg på ejendommen ikke er etableret - eller er placeret i strid med bygge- og beskyttelseslinier eller fredninger.

Vilkår om afskærmende beplantning vil fremgå af efterfølgende afsnit 3.3.

3.3 PLANMÆSSIGE FORHOLD OG BEPLANTNING

Det skal vurderes, om placering af staldanlægget og anlæg til husdyrgødning er i strid med de planmæssige forhold, som er beskrevet nærmere i Lolland Kommunes kommuneplan, samt evt. stilles de nødvendige vilkår.

Ansøgers oplysninger

Farve og arkitektonisk udtryk

Bebyggelsen på ejendommen er opført som traditionelt staldbyggeri. Der er grå tagplader på samtlige driftsbygninger. Gyllebeholderen er opført i betonelementer.

Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer, eller ændringer i materiale og farvevalg på eksisterende bygninger, i forbindelse med den ansøgte udvidelse.

Da der ikke ændres på farvevalg eller arkitektonisk udseende, som følge af den ansøgte udvidelse, er vurderingen den, at effekten og det visuelle udtryk fra staldbygningerne vil være uændret og neutral.

Landskabs- og planmæssige forhold

Husdyrbruget er lokaliseret i Lolland Kommune og er beliggende i det åbne land 1 km nordvest for Rødby. Husdyrbruget er afgrænset af landbrugsjorder.

Placeringen af de nye kalvehytter samt møddingspladser og siloer er valgt af hensyn til driftsforhold og muligheden for at skabe et visuelt harmonisk landbrugsbyggeri, som fremstår som en samlet helhed.

Husdyrbruget er beliggende i relativ stor afstand fra nabobeboelser, og da nyetableringerne består af opstilling af nye kalvehytter op ad en gavl til kostalden samt etablering af en møddingsplads umiddelbart nord for kostalden og plansiloer umiddelbart syd for de eksisterende, vurderes det at de nye elementer ikke kommer til at fremstå markant i landskabet.

Nærmeste nabo er Lilleholmsvej 4, som ligger i en afstand af ca. 250 m.

Forhold til Kommuneplan

Ejendommen ligger i et område, der ifølge kommuneplanen ikke har relevante udpegninger.

Nye anlægsdeles sammenfald med fredede områder og kulturarvsarealer fremgår af nedenstående tabel.

Fredede områder	Sammenfald med byggefelt ja/nej
Fredede områder	Nej
Kulturarvsarealer	Nej

Tabel 3.3.1 Ansøgers tabel over fredede områder og kulturarvsarealer

Kort 3.3.2 Ansøgers kort over fra den elektroniske ansøgning over beskyttelseslinjer

Vurdering af landskabs- og planmæssige forhold

Lilleholm ligger udenfor diverse beskyttelseslinjer. Idet udvidelsen af produktionsarealet er erhvervs-mæssig nødvendigt, er det ansøgte i overensstemmelse med Lolland Kommuneplans udpegninger og retningslinjer.

Da husdyrbruget er beliggende i relativ stor afstand fra naboer, vil de nye anlæg ikke fremstå markant i landskabet, vurderes det ansøgte at have minimal påvirkning på oplevelsen af det omkringliggende landskab.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der er ansøgt om fortsat drift af kvægstald, kalvehytter, gyllebeholder og plansiloer m.v. samt etablering af to nye møddingspladser, kalvehytter og en plansilo. Den ene af de to nye møddingspladser ønskes etableret langs kvægstalden på nordsiden. Den kommer til at måle ca. 15 x 58 m og ligger 5 m fra stalden. Højden på siderne til møddingen nord for kostalden bliver minimum 1 m og maksimum 1,8 m høje. Den anden nye møddingsplads kommer til at ligge nord for gyllebeholderen. Den nye plansilo kommer til at ligge op ad - og mod syd for eksisterende plansiloer og måler ca. 40 x 60 m. Ud over etablering af de to nye møddingspladser, nye kalvehytter ved vestgavlen af stalden og en plansilo, sker der ikke andre udvendige ændringer i forbindelse med ansøgningen.

Det følger af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34, stk. 2, at vurderingen af det ansøgte projekt skal omfatte alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er truffet afgørelse om inden for de seneste 8 år før den aktuelle afgørelse.

I 2019 blev ejendommens gyllebeholder teltoverdækket. Denne teltoverdækning har ikke tidligere indgået i en landskabsvurdering, hvilket er derfor den indgår som en del af denne landskabsvurdering.

Placering

Husdyrbruget er lokaliseret i Lolland Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 1 km nordvest for Rødby. Ejendommen ligger i det åbne land omgivet af marker og anden bebyggelse i form af andre større landbrugsejendomme og mindre husmandssteder nord og syd for ejendommen. Ca. 1 km sydøst for ejendommen ligger Rødby, som består af bymæssigbebyggelse. Husdyrbruget ligger tilbagetrukket fra den store hovedvej Vestre Allé (Nakskov Landevej), og ligger med stor afstand til de andre omkringliggende veje. Husdyrbruget ligger derfor mindre synligt i landskabet. Der er indblik til ejendommen fra kommunevejen Vestre Allé (Nakskov Landevej), som forløber øst for ejendommen, og fra kommunevejene Øvej og Nødholmsvej der forløber hhv. nord og nordøst for ejendommen. Driftsbygningerne og gyllebeholderen med teltoverdækningen er knapt så markante i landskabet, da de ligger tilbagetrukket fra de omkringliggende veje og fordi der delvist omkring driftsbygningerne og plansiloerne er et plantebælte, som forhindrer yderligere indsyn til ejendommen.

Farve og arkitektonisk udtryk på bygninger

Driftsbygningen på ejendommen er en stor staldbygning ved siden af hovedhuset. Staldbygningen er hvid med gråblå gavle, åbne sider og grå tagplader. Den tilhørende gyllebeholder med grå teltoverdækning, er placeret bag hovedhuset og driftsbygningen. Se nedenstående gadefoto af husdyrbruget i landskabet på foto 3.3.3 - 3.3.6.

I forhold til det ansøgte, vil der blive opført en ny møddingsplads langs kvægstaldens nordlige side, som kommer til at måle ca. 15 x 58 m, med en højde på 1-1,8 m og ligger ca. 5 m fra stalden. Den anden ansøgte møddingsplads kommer til at ligge nord for gyllebeholderen og den nye ansøgte plansilo kommer til at ligge op ad og syd for eksisterende plansiloer og måler ca. 40 x 60 m.

Foto 3.3.3 Husdyrbruget set fra nord på Øvej (foto Lolland Kommune)

Foto 3.3.4 Husdyrbruget set fra nordvest på Øvej (foto Lolland Kommune)

Foto 3.3.5 Husdyrbruget set fra øst på Vestre Allé / Nakskov Landevej (foto Lolland Kommune)

Foto 3.3.6 Husdyrbruget set fra sydøst på Vestre Allé / Nakskov Landevej (foto Lolland Kommune)

Forhold til Kommuneplan

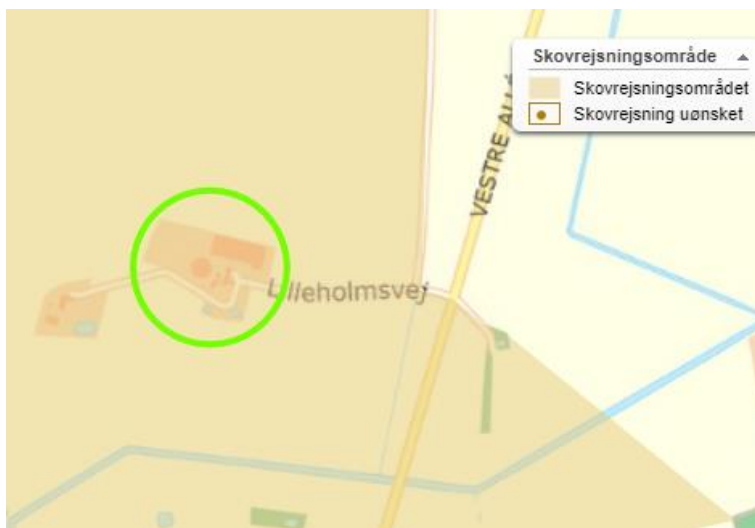
Ejendommen ligger i et område, der ifølge kommuneplan 2021-2033 har følgende udpegninger:

Aktuelle udpegninger i kommuneplan 2021-2033
Skovrejsning ønsket
Økologiske forbindelser
Særligt værdifuldt landbrugsområde
Jordbrugslandskaber

Skovrejsning ønsket

Det ansøgte ligger indenfor skovrejsning ønsket, se kort 3.3.7. Udpegningen af skovrejsningsområder skal fremme skovrejsning i kommunen og understøtte udviklingen af potentielle naturområder.

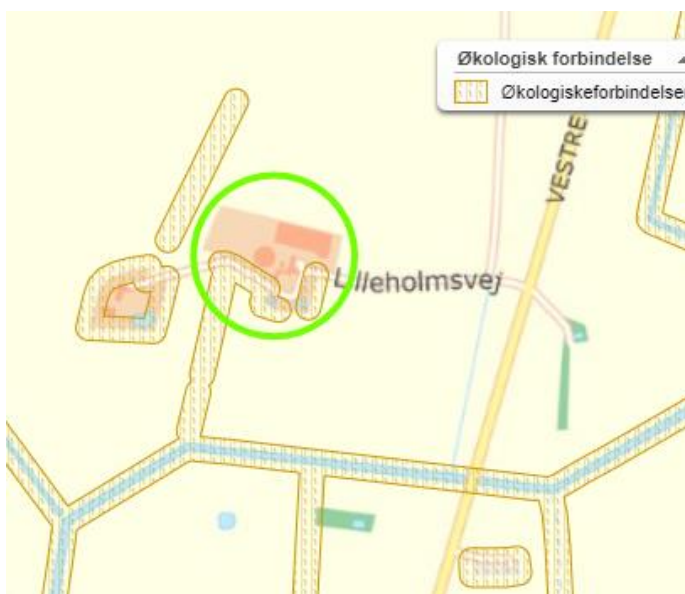
Det vurderes, at det ansøgte ikke er til hinder for ny skovrejsning, da det ansøgte ønskes etableret i forbindelse med eksisterende staldbygninger, plansiloer og gylletank inden for det afgrænsede driftsområdet af husdyrbruget.

Kort 3.3.7 Ejendommen ift. skovrejsning ønsket jf. kommuneplanen

Økologiske forbindelser

De økologiske forbindelser er en del af Grønt Danmarkskort. Udpegningerne omkring husdyrbruget består af de levende hegn i markskellene syd og vest for ejendommen, se nedenstående kort 3.3.8. Inden for de økologiske forbindelser skal dyr og planter spredningsmuligheder sikres og om muligt forbedres gennem forvaltning, planlægning og arealadministration.

Kort 3.3.8 Ejendommen ift. økologiske forbindelser jf. kommuneplanen

De økologiske forbindelser regulerer ikke selve husdyrbruget, men ved nyetablering af beplantning fastsættes der vilkår om brug af hjemmehørende arter jf. udpegningen og kommunens naturpolitik.

Det vurderes, at det ansøgte ikke vil forringe dyr og planterets spredningsmuligheder, da de økologiske forbindelser ikke brydes, som følge af det ansøgte.

Særligt værdifuldt landbrugsområde

Værdifulde landbrugsområder er primært forbeholdt jordbrugserhvervene, dog er det også her anlæg, der nødvendigvis må placeres i det åbne land, fortrinsvis skal søges placeret. Inden for værdifulde landbrugsområder skal man være opmærksom på at begrænse arealforbruget mest muligt, at man finder den for jordbruget mindst belastende løsning, sikre velarrunderede ejendomme og ejendomme med gode bygninger mv.

Det vurderes, at det ansøgte kan være med til at styrke de jordbrugsmæssige interesser i området.

Kort 3.3.9 Ejendommen ift. særligt værdifulde landbrugsområder jf. kommuneplanen

Jordbrugslandskaber

Ejendommen ligger inden for jordbrugslandskaber i karakterområde 10. Sydlollands slettelandskab.

Kommuneplanen skelner mellem "Jordbrugslandskaber" og "Værdifulde jordbrugslandskaber" og hele kommunen er omfattet af enten den ene eller anden udpegning.

Jordbrugslandskaber består af almindelige jordbrugslandskaber og udgør hovedparten af Lollands landskab. Her er landskabskarakteren tydelig. Men den er typisk påvirket af de senere årtiers landbrugs- eller bymæssige udvikling, der i større eller mindre grad har udvisket natur- og kulturgeografiske træk samt rumlige og visuelle værdier.

I jordbrugslandskaber bør landskabets karaktertræk samt eventuelle rumlige og visuelle kvaliteter sikres gennem planlægning og forvaltning.

I karakterområde 10. Sydlollands slettelandskab, er det særligt områdets åbne karakter med det jævne terræn og udsigten til de velbevarede herregårdslandskaber, der skal bevares, herunder bør det

ensartede dyrkningslandskab bevares og byggeri og anlæg bør holdes samlet. I den sydlige del af området skal man være særlig opmærksom på de lange, svage bakkeforhøjninger – kaldet terrænstriber, der blev dannet, da isen gled over landet under sidste istid. Store tekniske anlæg, der kan sløre landskabskarakteren, bør undgås.

Hovedparten af karakterområdets kulturgeografiske strukturer har sin oprindelse i udskiftningstiden omkring 1800, hvor landsbyerne blev udskiftet og gårdene flyttet ud på agerjorden fra landsbykernen. I karakterområdet tegnede der sig især et blokudskiftningsmønster. Gårdene fik derved samlet sine jorder omkring sig. Dyrknings- og ejerlavsskel var markeret af veje, levende hegn og diger, som til en vis grad fortsat markerer udskiftningsstrukturen. Derfor ses der i området en høj andel af fritliggende gårde og landsbybykerner. De fleste gårde ligger på samme sted som omkring udskiftningen, men mange gårdejendomme er ofte blevet udvidet. Kendetegnende er desuden de mange kirker.

Det kulturgeografiske udskiftningsmønster kan fortsat aflæses i karakterområdet, men der er imidlertid sket en udvikling især i de seneste 30-40 år, hvor jorder er blevet sammenlagt og skelmarkeringer nedlagt. Særligt for karakterområdet er, at der er meget få tætte og hele levende hegn og diger bevaret. Dermed tegner udskiftningsmønsteret sig noget utydeligt, men de spredte gårde og småplantninger og-bevoksninger tegner sig fortsat tydeligt i dette plateauagtige karakterområde med de lange udsyn.

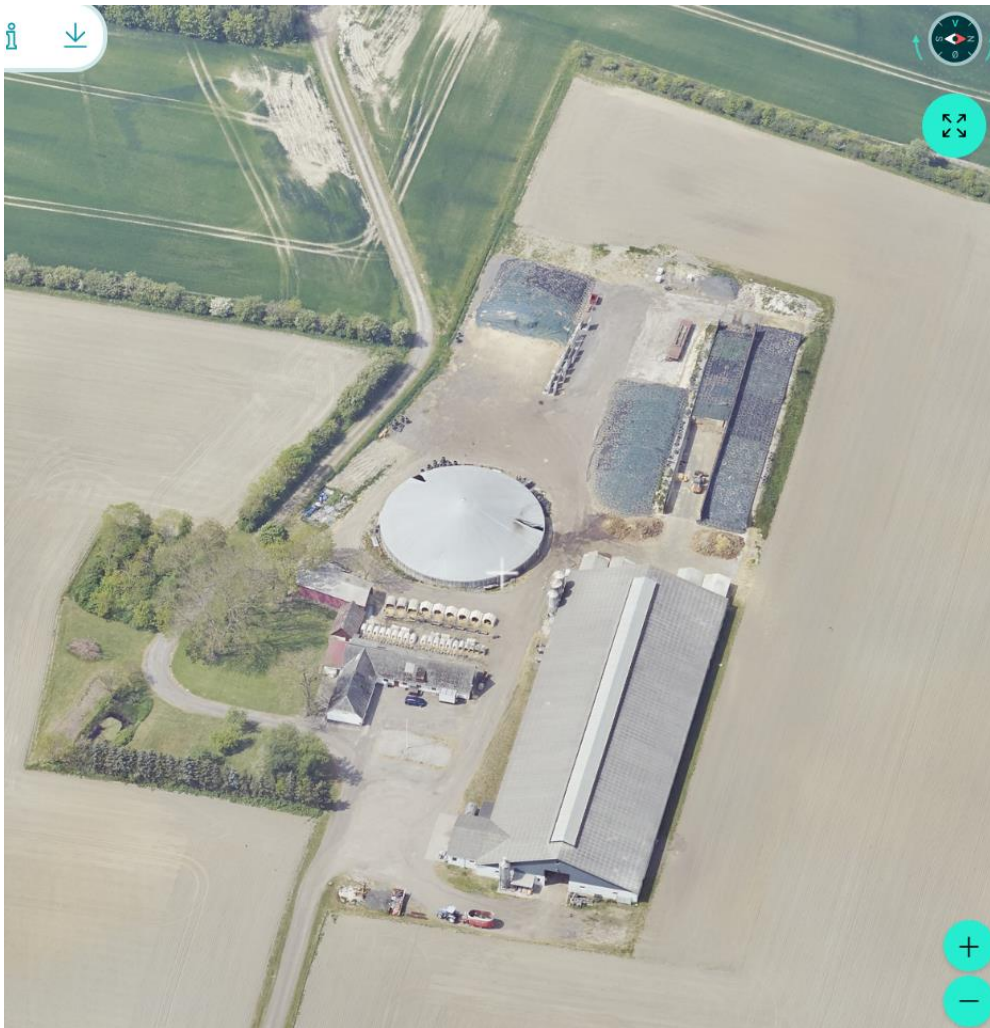
Bevoksningsstrukturen i området er kendetegnet af en meget lille andel af skovområder på landsbyejerlavsjorden. Til gengæld er dyrkningsjorderne udpræget og kendetegner de middelstore til store dyrkede marker. Der ses også en koncentration af animalsk produktion - primært svinebrug – i bæltet mellem den tidligere Rødby Fjord, Kristianssæde Skov og Søllested samt i området syd for Nakskov Fjord. Bedriftsbygningerne til både animalsk og vegetabilsk produktion er begge store.

Gyllebeholdere og siloer ses flere steder i området, hvor der er koncentreret husdyrhold. Områdets arealanvendelse er helt overvejende præget af landbrug med intensivt dyrkede jorder med middelstore til store dyrkningsfelter.

Slettelandskabets åbne gårdlandskab i det jævnt til flade terræn er mange steder præget af høje tekniske anlæg, herunder især vindmøller (foto 3.2.3. og 3.2.4). Højspændingsforbindelserne påvirker kun i mindre grad landskabet, da ledningsanlæg og master fremtræder enkle og ikke iøjefaldende (foto 3.3.3 og 3.3.4.).

Omkring Lilleholms produktionsbygninger mod syd og vest, er etableret levende hegn eller beplantningsbælter, der afskærmer bebyggelsen og sikrer at ejendommen er indpasset i landskabet (kort 3.3.10). For ikke at forringe landskabsinteresserne og for at understøtte områdets karakter, stilles der vilkår om fastholdelse af eksisterende beplantning, samt vilkår om etablering af et levende hegn rundt om den nye møddingsplads nord for staldbygningen (gul markering på kort 3.3.11).

Kort 3.3.10 Beplantning omkring husdyrbruget.

Den eksisterende beplantning, markeret med grønt på kort 3.3.11, skal bevares, som de er nu med den nødvendige vedligeholdelse, så maksimal højde og tæthed opnås. Dette stilles der vilkår om.

For at afskærme den nye møddingsplads nord for stalden, stilles der vilkår om etablering af et beplantningsbælte, som markeret med gult på kort 3.3.11, så de landskabelige interesser ikke forringes. Plan-tebæltet etableres, så det omkranser den nye møddingsplads nord for stalden set fra øst og nord, som vist med gult på kort 3.3.11.

Beplantningsbæltet omkring den nye møddingsplads (markeret med gult på kort 3.3.11) skal etableres som et minimum 3-rækket levende hegn, hvor den yderste række (den ud imod marken) må etableres som fodpose med kun buske. Når beplantningsbæltet er færdigetableret, skal det være mindst 10 meter højt og skal slutte tæt i mindst 8 meters højde.

Den eksisterende beplantning markeret med grønt på kort 3.3.11, skal bevares, som den er nu med den nødvendige vedligeholdelse, så maksimal højde og tæthed opnås. Dette stilles der vilkår om.

Beplantningerne markeret på kort 3.3.11 må tyndes og vedligeholdes, efterhånden som træer og buske vokser sig større, men skal fortsat kunne slutte tæt, i løbet af 3 vækstsæsoner. Beplantningerne markeret på kort 3.3.11 må kun ryddes, hvis de erstattes af nye beplantninger på samme placering, i første plantningssæson efter rydning.

Ved etablering af beplantning markeret med gult på kort 3.3.11, eller hvis dele af eller hele beplantningen markeret med grønt på kort 3.2.5 ryddes, skal de nyetablerede beplantningsbælter have 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante, indtil beplantningsbæltet slutter tæt. Beplantningsbælterne skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk). Følgende egns karakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes, men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne.

Kort 3.3.11 Ejendommen med angivelse af beplantning/plantebælter, som skal fastholdes, er markeret med grønt, og det nye planteælte, som skal etableres omkring den nye møddingsplads (brun firkant) og som afskærmning for teltoverdækningen på gylletanken, er markeret med gult.

Vurdering

I forbindelse med ansøgningen om fortsat drift af kvægstald, kalvehytter, gyllebeholder og plansiloer, etableres to nye møddingspladser og en plansilo. Derudover skal der ikke laves ændringer i forbindelse med ansøgningen. Projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer.

Samlet vurdering

Det er Lolland Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte kan gennemføres uden væsentligt at til-sidesættelse de landskabelige værdier i området, hvis vilkår om beplantning efterkommes.

Vilkår

- Beplantningsbæltet omkring den nye møddingsplads (markeret med gult på kort 3.3.11) skal etableres som et minimum 2-rækket levende hegn langs den nordlige og østlige side af møddingspladsen, så det danner en L-form om møddingspladsen (som vist på kort 3.3.11).
- Plantebæltet skal minimum have den samme udstrækning/længde som møddingspladsen, som vist på kort 3.3.11.
- Den yderste planterække (den ud imod marken) må etableres som fodpose med kun buske.

Når beplantningsbæltet er færdigetableret, skal det være mindst 0,5 meter højere end væg-gene/siderne på møddingspladsen.
- Den eksisterende beplantning markeret med grønt på kort 3.3.11, skal bevares som den er nu med den nødvendige vedligeholdelse, så maksimal højde og tæthed opnås.
- Beplantningerne markeret på kort 3.3.11 må tyndes og vedligeholdes, efterhånden som træer og buske vokser sig større, og skal fortsat kunne slutte tæt i løbet af 3 vækstsæsoner.
- Beplantningerne markeret på kort 3.3.11 må kun ryddes, hvis de erstattes af nye beplantninger på samme placering, i første plantningsæson efter rydning.
- Ved etablering af beplantning markeret med gult på kort 3.3.11, eller hvis dele af eller hele be-plantningen markeret med grønt på kort 3.3.11 ryddes, skal de nyetablerede beplantningsbæl-ter have 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante, indtil beplantnings-bæltet slutter tæt.
- Nyetablerede beplantningsbælter skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpas-sede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk). Følgende egnskarakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes, men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne.

4. AMMONIAK

I dette kapitel beskrives ammoniak fra anlægget og dets betydning for natur – herunder særligt ammoniakfølsom natur og internationale naturbeskyttelsesområder, samt beregning i forhold til renere teknologi.

4.1 AMMONIAK FRA ANLÆGGET

Ansøgers oplysninger

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3247,2	841,5	4088,8
Nudrift	3139,7	204,0	3343,7
8 års-drift	3139,7	407,9	3547,7

Tabel 4.1.1 Tabel fra den elektroniske ansøgning med resultat af ammoniakberegning

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt udgør 4.089 kg NH₃-N/ha/år, hvilket betyder at BAT-kravet er overholdt (se afsnit 4.2).

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Faldet i ammoniakemission i nudrift i forhold til for 8 år siden skyldes overdækning af gyllebeholderen, og stigningen i forhold til nudriften skyldes etablering af kalvehytter.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

4.2 AMMONIAK, RENERE TEKNOLOGI OG BAT KRAV

Ansøger skal her i den elektroniske ansøgning beregne en værdi for maksimal emission af ammoniak fra det samlede anlæg. Er den værdi mindre end den faktisk beregnede værdi af ammoniakemission fra det samlede anlæg, overholder den ansøgte drift kravet til renere teknologi angående ammoniak emission (BAT ammoniak).

Ansøgers oplysninger

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening og forbrug fra husdyranlæg.

BAT kravet, hvad angår ammoniak, indtræder ved en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃N pr år. BAT-niveauet er lovbestemt og skal sikre, at ammoniakemissionen fra husdyrbrugets staldanlæg er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi, der er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

For eksisterende stalde, hvor krav om BAT er fastlagt i en eksisterende godkendelse, skal BAT-kravet genberegnes med inddragelse af effekten af tidligere vilkår, medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, eller på anden måde er anerkendt.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af BAT er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3247	1045	4293
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3247	842	4089
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	204
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 4.2.1 Tabel fra den elektroniske ansøgning med resultat af BAT beregning

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 4.293 kg N/år og ammoniakemissionen er på 4.089 kg N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ? i				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Kalvehytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Store kalvehytter N	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Store kalvehytter S	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 4.2.2 Forudsætning for BAT-beregningen

BAT-beregningen er baseret på nedenstående forudsætning om eksisterende og nye/renoverede staldafsnit.

BAT-redegørelse

BAT-kravet er overholdt.

Mulige teknologier til reduktion af ammoniakfordampningen i kvægstalde er overdækning af gyllebeholder og forsuring af gylle.

For at et BAT-tiltag kan vurderes som proportionalt, må den årlige omkostning maksimalt være 220 kr./malkeko og maksimalt 100 kr./reduceret kg ammoniak. På ejendommen forventes en årsproduktion på ca. 315 malkekøer, hvilket betyder, at der vil være (315 malkekøer x 220 kr./ko) 69.300 kr. om året til ammoniakreducerende teknologi (BAT-tiltag).

Overdækning af gyllebeholder:

Beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at teltoverdækning af gyllebeholderen reducerer ammoniakfordampningen med 204 kg.

Gylleforsuring:

Dette tiltag er en stor og uproportional investering, der er vanskelig at etablere i en eksisterende stald.

Vurdering, begrænsning af ammoniakemission

BAT-kravet er overholdt med 204 kg N/år, da gyllebeholderen er teltoverdækket. Der er ikke hjemmel til, ej heller er det proportionalt, at stille krav om yderligere ammoniakreducerende tiltag.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers beregning i den elektroniske ansøgning eller redegørelse.

Vilkår om overdækning af gyllebeholder, der er en forudsætning for beregningen, fremgår af afsnit 2.2.

Da lovgivningens krav om den maksimale ammoniakemission fra anlægget if. til renere teknologi overholdes, stilles der ingen vilkår.

4.3 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNING

Ansøgers oplysninger

Husdyrbruget ligger med rimelig afstand til den danske landegrænse, og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger derfor ikke relevant.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

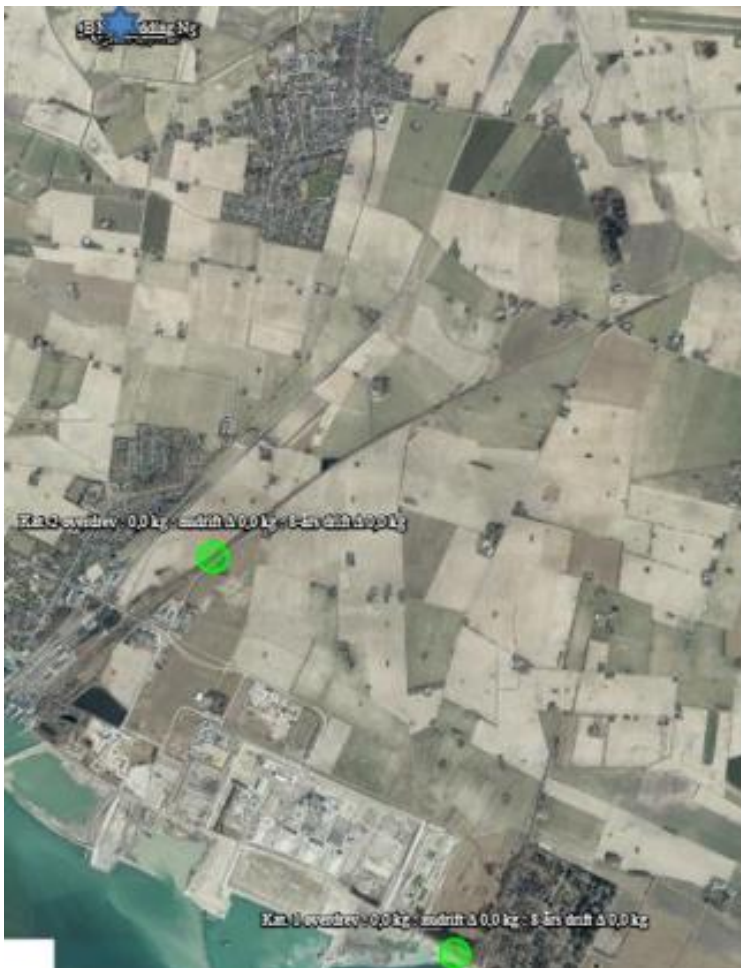
Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers vurdering, og der stilles ingen vilkår på dette grundlag.

4.4 AMMONIAKFØLSOMME LOKALITETER

Ansøgers oplysninger

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat grænser for, hvor meget husdyrbrug må påvirke omkringliggende natur med ammoniak. I husdyrgodkendelse.dk beregnes, hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission, der afsættes på omkringliggende ammoniakfølsom natur.

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur samt øvrig natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kort 4.4.1 Husdyrbrugets (angivet med blå stjerne) afstand i forhold til nærmeste kat. 2 og kat. 1 naturpunkter – kort fra den elektroniske ansøgning

Kort 4.4.2 Husdyrbrugets afstand i forhold til nærmeste § 3 og kat. 3 naturpunkter fra den elektroniske ansøgning

Kategori 1 natur

Kategori-1 natur er ammoniakfølsom natur beliggende i internationale naturbeskyttelses-områder (Natura 2000 områder). Det er de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området og som Naturstyrelsen har kortlagt. Derudover er det heder og overdrev, der er § 3 beskyttede efter naturbeskyttelsesloven.

Nærmeste kategori 1 natur er beliggende i en afstand af ca. 7,5 km fra bedriften.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må totaldepositionen til kategori 1 natur ikke overstige følgende værdier:

- 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug³ i nærheden.
- 0,4 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg NH₃-N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition i nærmeste punkt af kat. 1 naturområdet er på 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Kumulation

Der findes ikke andre husdyrbrug som indgår i kumulation ifølge den elektroniske ansøgning. Af denne årsag vises kort med kumulation ikke.

³ Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2.

Når totaldepositionen er under 0,2 kg NH₃-N/ha/år er kravet til N-deposition, uanset kumulation, overholdt.

Kategori 2 natur

Kategori-2 natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale natur-beskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer, heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste kat. 2 natur er et overdrev. Det ligger ca. 4 km fra anlægget.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er den maksimale grænse for totaldepositionen til kategori 2 natur på 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Den beregnede totaldeposition til kategori 2 natur er på 0,1 kg NH₃-N/ha/år. Grænseværdien er dermed overholdt.

Kategori 3 natur

Kategori-3 natur er ammoniakfølsomme naturområder, der ikke er kategori-1 natur eller kategori-2 natur, og som er heder, moser, overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsom skov.

Der skal foretages en konkret vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til kategori 3 natur, hvis merdepositionen er over 1 kg NH₃-N/ha/år. Det nærmeste kat. 3 naturpunkt er en mose, som har en merdeposition på 0,0 kg NH₃-N/ha/år, hvilket betyder at der ikke skal vurderes på depositionen.

Øvrig vejledende registreret § 3 beskyttet natur

Ud over natur defineret under kategori 1, 2 og 3 skal der foretages en vurdering af merdeposition på andre naturtyper, som er vejledende udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 (§ 3 natur).

Der er 2 søer, som ligger i en afstand af ca. 80-90 m fra bedriften samt et par andre naturområder lidt længere væk. Dertil er der beregnet merdeposition af ammoniak.

De beregnede merdepositioner ligger i intervallet 0,0-0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvilket er under de altid tilladte 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Af tabellen nedenfor ses resultatet af de ammoniak-depositionsberegninger, der er gennemført i husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne er baseret på eksakte afstande og ruheder bestemt for opland og natur.

Samlet resultat af ammoniakberegninger Samlet emission: **4088,8** (kg NH₃-N/år)Meremission (8 års-drift): **541,1** (kg NH₃-N/år)Meremission (nudrift): **745,1** (kg NH₃-N/år)Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
§3-sø SV	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,2	0,9	▼
§3-sø SØ	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,2	0,4	4,1	▼
§3-sø S	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,5	4,0	▼
Kat. 3 mose NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼
Kat. 2 overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Kat. 1 overdrev	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

Ved kategori 1 natur, skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26. Til hjælp kan kortlaget "kumulation" i husdyrgodkendelse.dk's kort anvendes.

Tabel 4.4.3 Resultat af beregninger af ammoniakdeposition i de afsatte naturpunkter fra den elektroniske ansøgning

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Her skal Lolland Kommune vurdere, om ammoniak fra anlægget påvirker ammoniakfølsomme lokaliteter – kategori 1, - 2 og kategori 3 natur. Kategorierne, grænseværdierne samt beregning af ammoniak fra anlægget på de enkelte kategorier beskrives nærmere i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

- Kategori 1 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende i internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000) - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 1.
- Kategori 2 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 2.
- Kategori 3 natur er andre ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 samt ammoniakfølsomme skove - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 3.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger eller beregningerne i den elektroniske ansøgning. Det skal dog bemærkes, at sø "§ 3 sø-S siden modtagelse af ansøgning om miljøgodkendelse er vurderet til ikke at være omfattet af naturbeskyttelsesloven § 3.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at ammoniakdepositionen på både kategori 1, - 2 og 3 natur overholder bekendtgørelsens grænseværdier.

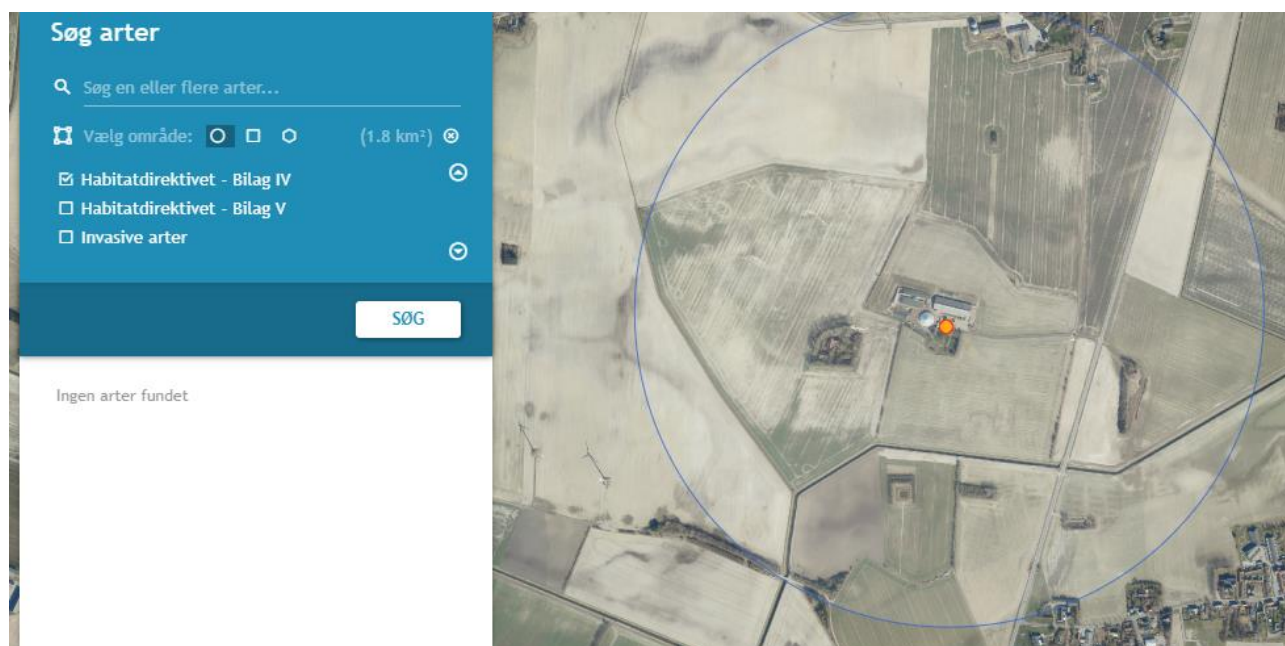
Det er desuden Lolland Kommunes vurdering, at øvrig naturlokaliteter, der er omfattet af naturbeskyttelsesloven § 3 ikke vil påvirkes negativt ved den ansøgte drift i forhold til driften for 8 år siden eller i forhold til nudriften.

Lolland Kommune stiller ingen vilkår.

4.5 AMMONIAK OG SÆRLIGT BESKYTTEDE DYRE- OG PLANTEARTER

Ansøgers oplysninger

Der er foretaget en søgning i naturdata.dk indenfor en radius af ca. 800 m fra ejendommen (se nedenstående figur).

Kort 4.5.1 Resultat af søgning på fund af bilag IV-arter i en radius af ca. 800 m fra ejendommen fra naturdata.dk

Ifølge søgningen er der ikke registreret Bilag IV-arter indenfor en radius af 800 m.

Det areal der inddrages til opførsel af nyt produktionsareal samt møddingspladser, er på nuværende tidspunkt dyrket mark samt vejareal tæt på eksisterende landbrugsbygninger, som ikke forventes at huse bilag IV-arter.

Vurdering vedr. natur og bilag IV-arter

Grænseværdier vedr. deposition af ammoniak overholdes for kategori 1 og 2 natur.

Ammoniakbidrag på de øvrige nærtliggende registrerede § 3-naturtyper vurderes ikke at have en væsentlig negativ indvirkning, da naturtyperne i området ikke vurderes at være ammoniakfølsomme.

Det areal der inddrages til byggefelt, er på nuværende tidspunkt enten befæstet areal (hvor Store kalvehytter N og Store kalvehytter S samt Ny mødding skal etableres) eller landbrugsjord (Ny mødding N) tæt på eksisterende landbrugsbygninger, som ikke forventes at være yngle- og rasteområder eller levesteder for bilag IV-arter.

Der er desuden intet konkret kendskab til forekomst af bilag IV arter i - eller omkring anlægget.

Da der ikke fjernes levesteder for bilag IV-arter i forbindelse med det ansøgte, og idet projektet heller ikke giver anledning til en væsentlig øget påvirkning af naturområder med ammoniak, vurderes det, at projektet ikke vil have en negativ effekt på levesteder, yngle- og rasteområder for eventuelle bilag IV-arter.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Her skal Lolland Kommune vurdere, om der er arter omfattet af Habitatdirektivet, som er de samme arter, som er omfattet af Habitatbekendtgørelsen bilag IV (bilag IV arter eller særligt beskyttede dyre- og plantearter).

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er bilag IV planter, der kan påvirkes af den ansøgte drift af husdyrbruget, da der ikke er registreret sådanne fund i nærheden.

Da der ikke sker nedrivning af bygninger eller rydning af ældre træer, er det Lolland Kommunes vurdering, at der ikke vil ske påvirkning af flagermus.

Af andre bilag IV dyr, er det Lolland Kommunes vurdering, at det alene er padder tilknyttet søer nær ejendommen, som kan blive påvirket af ammoniak fra den ansøgte drift. Påvirkning kan ske ved, at søerne hurtigere gror til og dermed bliver uegnede som yngle- og levested for de særligt beskyttede padder.

Da de 3 nærliggende søer modtager mindre end 1 kg ammoniak mere i ansøgt drift end i driften for 8 år siden og i forhold til nudriften vurderes det at være uden væsentlig betydning.

Der er derfor ikke grundlag for at stille vilkår i forhold til særligt beskyttede dyre- eller plantearter.

4.6 AMMONIAK OG INTERNATIONALE NATURBESKYTTELSESOMRÅDER

Her skal Lolland Kommune vurdere om ammoniak fra anlæggets påvirker internationale naturbeskyttelsesområder - kaldet Natura 2000.

Ansøgers oplysninger

Projektet vurderes ikke at påvirke habitatområder, da afstanden til nærmeste habitatområder er 7,5 km væk.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Nærmeste Natura 2000 områder er N177 (Maribo Søerne) ca. 10,2 km nord øst for ejendommen og N173 (Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand) ca. 7,5 km syd øst for ejendommen.

Kort 4.6.1 Ejendommen og nærmeste Natura 2000 områder

I den elektroniske ansøgning beregnes det, at området ikke påvirkes direkte med ammoniak fra ejendommen.

Der stilles ingen vilkår.

5. JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til jord, grundvand og overfladevand.

5.1 SPILDEVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer afledning af spildevand fra ejendommen.

Ansøgers oplysninger

Tagvand ledes til dræn. Overfladevand fra befæstede arealer, hvorpå der kan være gødningsrester ledes til gyllebeholdere (kalvepladser).

Spildevand opsamles i ejendommens gyllesystem og er indregnet i normtallene for gylleproduktion.

Spildevand fra beboelsen ledes til dræn via bundfældningstank.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Både ensilagesaft, møddingssaft og overfladevand fra pladser ved kalvehytter ledes sammen med gylle til ejendommen gyllebeholder. Vilkår om dette fremgår af afsnit 2.1 og afsnit 2.3.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger, og der stilles ingen yderlige vilkår.

5.2 JORD OG GRUNDVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til risiko for forurening af jord eller grundvand.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Stalde, kalvehytter, møddingspladser, ensilagepladser og gyllebeholder er etableret efter retningslinier i lovgivningen, som bl.a. fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen og byggelovgivningen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at overholdelse af bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen sikre, at staldanlæg og gyllebeholdere ikke giver anledning til forurening af jord og grundvand.

Der stilles derfor ingen vilkår.

5.3 OVERFLADEVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til væsentlig påvirkning af overfladevand.

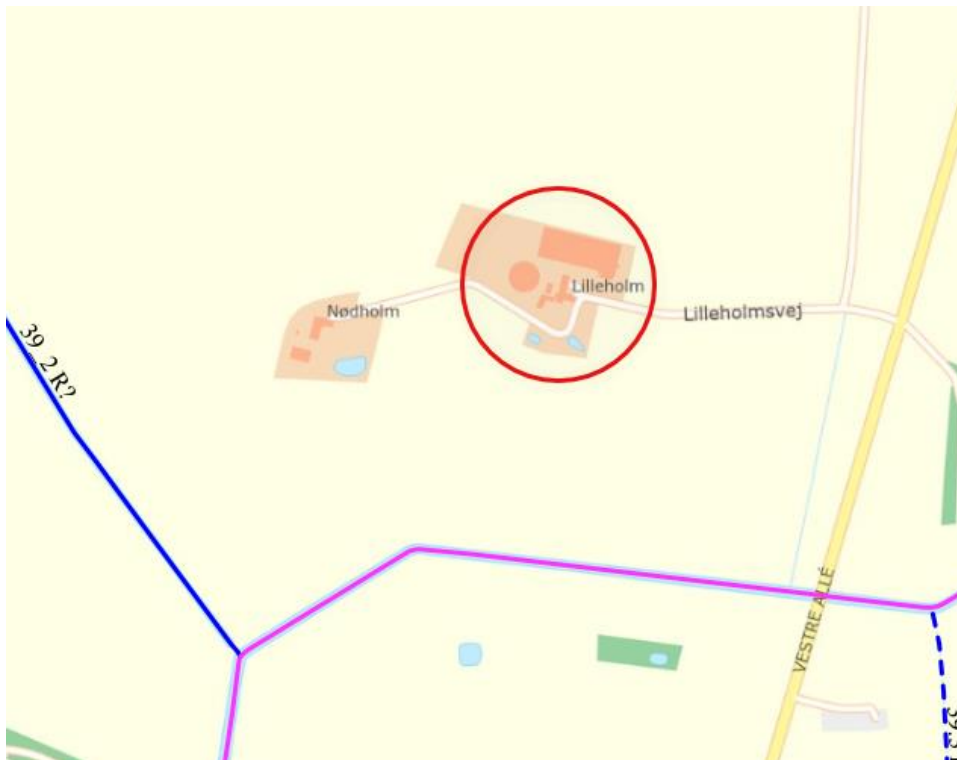
Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Overfladevand, der ikke ledes til gyllebeholder, ledes via dræn til offentligt vandløb syd for ejendommen.

Der er i ansøgt drift ingen ændringer i forhold til nudriften. Ændres der på afledningsforholdene, skal der søges en særskilt udledningstilladelse til dette.

Kort 5.3.1 Ejendommen i forhold til nærmeste vandløb

Da der ikke sker ændringer i afledningen, stilles der ingen vilkår.

6. FORURENING FRA ANLÆGGET

I dette kapitel beskrives anlæggets direkte påvirkning af omgivelserne – undtagen ammoniak og samt påvirkning af jord, grundvand og overfladevand, som behandles særskilt.

6.1 LUGT

I den elektroniske ansøgning er der lavet en lugtberegning. Der er beregnet en lugtgenegrænse i forhold til for enkelt beliggende beboelser uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger (maksimalt 15 OUE⁴), samlet bebyggelse og områder i landzone, hvor der ved lokalplan er fastlagt områder med beboelse eller samlet bebyggelse (maksimalt 7 OUE) samt byzone (maksimalt 5 OUE).

Der beregnes alene lugt fra stalde, da anlæg til husdyrgødning i den daglige drift ved korrekt brug ikke giver anledning til lugt. Lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning skal ikke tages med i beregningen.

Ansøgers oplysninger

Der foretages en lugtberegning til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. De tre kategorier er defineret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen:

Byzone Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde
Samlet bebyggelse Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. eller Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone
Enkelt bolig Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, i landzonen, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget

Tabel 6.1.1 Definitioner af objekter i forhold til beregning af lugt fra staldanlæg fra husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Den nærmeste naboejendom er ejendommen Lilleholmsvej 4 lokaliseret ca. 250 meter sydvest for husdyrbruget.

⁴ OUE = odour units (lugtenheder)

Nærmeste beboelse i samlet bebyggelse er ejendommen på adressen Vestergade 58, som er lokaliseret ca. 750 m sydøst for husdyrbruget.

Den nærmeste byzone for Rødby By er lokaliseret ca. 800 m sydøst for husdyrbruget.

Beliggenheden af naboer, samlet bebyggelse og by i forhold til husdyrbruget fremgår af kortet nedenfor.

Kort 6.1.1 Kort fra den elektroniske ansøgning med placering af husdyrbruget i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone

Den primære kilde til lugt fra dyreholdet stammer fra staldene, der er naturlig ventilerede.

Lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt lugtgener, der kan forekomme i forbindelse med udbringning, indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtbidraget fra staldanlægget afhænger af m² produktionsareal, gulvtype og dyretype. Den vægtede gennemsnitsafstand for lugt er beregnet fra anlæggets lugtcentrum i forhold til den fysiske indtegning i husdyrgodkendelse.dk og m² produktionsareal pr. staldafsnit.

Beregningerne efter husdyrgodkendelse herunder viser, at genekriterierne er overholdt.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Lilleholmsvej 4	0	FMK	97,1	97,1	281,1	Ja
 Vestergade 58	0	NY	230,2	207,2	827,1	Ja
 Rødby Bygrunde	0	NY	347,1	329,8	798,8	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 388 m

Tabel 6.1.2 Lugtberegning fra den elektroniske ansøgning

Kumulation

Hvis der er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges med hhv. 10 pct., hvis der er 1 og 20 pct., hvis der er 2 eller flere husdyrbrug.

Der er ingen andre husdyrbrug, som skal medregnes i kumulation ved beregning af geneafstand til naboer, samlet bebyggelse eller by.

Vurdering af lugtgener for omboende

Beregningerne i den elektroniske ansøgning viser, at genekriterierne er overholdt.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Tabellen skal læses således, at der skal være mindst 97 m mellem stald (ikke korteste afstand, men beregnet lugtcentrum) til den nærmeste enkelt beliggende bolig uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger, og der er reelt 281 m jf. ovenstående tabel 6.1.3. Kravet er derfor overholdt.

Er den korrigerede geneafstand (beregnet) mindre end den vægtede gennemsnitsafstand (den faktiske afstand fra et beregnet lugtcentrum), er kravet overholdt.

Der skal i lugtberegningen desuden tages højde for kumulation – om der er andre større husdyrbrug, der i betydelig grad påvirker de samme boliger og byzone med lugt. Beregning af kumulation fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at både lugtgenekravet til nærmeste nabobeboelser, til samlet bebyggelse samt til byzone jf. beregninger i den elektroniske ansøgning er overholdt, samt at der ikke er kumulation fra andre husdyrbrug til de samme målepunkter.

Lolland Kommune stiller derfor kun vilkår om, at stalde og fodringsanlæg skal holdes rene med henblik på begrænsning af lugt fra ejendommen.

Vilkår

- Stalde og fodringsanlæg skal renholdes, således at lugt fra det samlede anlæg begrænses mest muligt.

6.2 SKADEDYR

Ansøgers oplysninger

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaring af foder er med til at begrænse forekomst af skadedyr.

Foder opbevares i fodersiloer og plansiloer og eventuelt foderspild fjernes løbende.

Rotter

Rottebekæmpelse foregår via aftale med Nomus.

Fluer

Ved behov bekæmpes stuefluer med lovlige bekæmpelsesmidler. Der vandes præventivt for fluer i dybstrøelsesarealer hver 2. uge i sommerperioden.

Vurdering af skadedyr

Opbevaring af foder sker i plansiloer samt i siloer (tilskudsfoder), og evt. spild fjernes løbende. Derudover holdes arealer omkring anlægget ryddelige, så der ikke opstår øget risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Det vurderes, at husdyrbruget forebygger og bekæmper fluer og rotter på en måde, så disse skadedyr ikke forventes at medføre skade, gene eller uhygiejniske forhold for omkringboende eller udgøre en risiko for menneskers sundhed.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

I forhold til skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at der ikke skabes gunstige forhold for skadedyr som fluer og rotter, hvilket sikres ved, at der på ejendommen holdes så rent for husdyrgødning, foderspild samt diverse oplag, som det er muligt.

Opstår der problemer med skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at bekæmpelsen af disse sker i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer, der opdateres løbende.

Lolland Kommune finder det desuden væsentligt, at ansøger fastholdes i forebyggelse af fluer samt rottetilhold. Angående rottetilhold ved en sikringsaftale med et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Egenkontrol og dokumentation i forhold til fluer og skadedyr fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Der skal være en sikringsaftale med et autoriseret firma til forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.
- Der skal overalt på ejendommen efter behov foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).
- Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinier fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.

6.3 AFFALD OG KADAVERE

Ansøgers oplysninger

På et IE-brug skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Her er dog ikke tale om et IE-brug, men alligevel er der fokus på minimering af affaldsmængderne.

I forbindelse med produktionen på ejendommen produceres der husdyrgødning, som genanvendes som gødning på markerne.

Foderspild søges minimeret mest muligt, da det er en unødigt omkostning i produktionen. Foderspild havner i gyllen og genanvendes ligeledes på marken.

De affaldsmængder, som skal håndteres, opbevares og bortskaffes, er primært emballage fra de hjælpestoffer, der anvendes i produktionen. Det er svært at nedbringe affaldsmængden, da husdyrbruget ikke har indflydelse på emballeringen. Mængden af affald er dog begrænset i forhold til produktionens størrelse.

Affaldet består primært af plastdunke fra sæber, desinfektionsmidler, bekæmpelsesmidler, klinisk risikoaffald, spraydåser til mærkning af dyr, lysstofrør fra stalde, papir, pap og plast fra emballering samt jern og metal.

Affaldstype	Håndtering og bortskaffelse
Klinisk Risikoaffald Kanyler og medicinrester og spraydåser	Kommunal ordning
Tom emballage (papir/pap/plast og plastdunke)	Afhentes af godkendt transportør
Lysstofrør og elsparepærer	Afleveres på genbrugsplads
Jern og metal	Afleveres til produkthandler

Tabel 6.3.1 Ansøgers tabel over affald på ejendommen

Affaldet sorteres på ejendommen og bortskaffes som beskrevet i ovenstående skema.

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af affald.

Døde dyr overdækkes og afhentes efter behov af DAKA. Det vurderes således, at døde dyr opbevares på en forsvarlig måde.

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

Kemiaffald

Intet, da det håndteres af maskinstation. Plastdunke fra rengøringsmidler opbevares i container.

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af olie og kemi.

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

Døde dyr

Døde dyr opbevares på fast plads. Døde dyr opbevares hygiejnisk og overdækket med plasticlåg på fast plads. Døde dyr afhentes af DAKA og normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelsen, hvis ikke det er op til en weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil normalt være inden for en normal arbejdsdag.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune finder det tilstrækkeligt, at gældende lovgivning om opbevaring og bortskaffelse af affald samt Lolland Kommunes affaldsregulativer overholdes.

Angående kadavere finder Lolland Kommune det for optimalt, at disse opbevares overdækket på fast plads og afhentes hurtigst muligt. Der stilles vilkår om dette samt om renholdelse af plads og overdækning.

Egenkontrol og dokumentation i forhold affald fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Kadavere skal opbevares overdækket på fast plads.
- Kadavere skal afhentes hurtigst muligt.
- Kadaverplads og overdækning til kadaver skal renholdes, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

6.4 STØJ

Ansøgers oplysninger

De væsentligste støjkloder fra husdyrbruget er støj ind- og udlevering af dyr, pumpning af gylle og blanding af foder.

Støjkilde	Placering	Drifttid	Styrke
Stalde og dyr	I staldene	Døgnet rundt alle dage	Svag støj
Malkeanlæg	I kostald	Døgnet rundt alle dage	Svag støj og placeret inde i bygning
Kørsel med maskiner	Gyllevogne og vogne med husdyrgødning fra ejendom til udspretningsarealerne. Vogne fra arealer med ensilage, dybstrøelse, mm.	I højsæsonerne undtagelsesvis, fx pga. vejrlig, tidsrum 6-22.	Svag støj
Blanding af foder	Udendørs ved ensilageplads	Indenfor almindelig arbejdstid	Svag støj

Tabel 6.4.1 Ansøgers tabel over støjkloder

Støj vedr. transporter er beskrevet under afsnittet transporter.

Flere af støjklenderne giver kun anledning til kortvarig støj. Det drejer sig f.eks. om transport af dyr.

En støjkilde som omrøring er gylle er normalt sæsonbetonet og sker sjældent.

Nærmeste nabo ligger med god afstand til husdyrbruget.

Vurdering af støjgener

Der forekommer aldrig støj fra alle støjklender samtidig.

Det forventes ikke at der sker en mærkbar forøgelse af støjniveauet i forhold til støjniveauet i den nuværende drift, idet arbejdsprocesserne er de samme.

Der er ca. 250 meter til nærmeste nabo. Naboer forventes ikke at kunne blive generet af støj fra husdyrbruget med denne afstand. For at reducere generne for naboerne er man på husdyrbruget opmærksom på, at støjende aktiviteter altovervejende skal foregå indenfor normal arbejdstid.

Lavfrekvent støj vurderes ikke at være et problem med afstanden til naboerne.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers redegørelse og vurdering.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at Miljøstyrelsens vejledning om støj fra landbrug til enhver tid skal overholdes. Desuden stilles der vilkår om, at evt. støjmåling skal ske efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Vilkår

- Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
- Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinier. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.
- Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumentere, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

6.5 RYSTELESER

Ansøgers oplysninger

Driften i anlægget bidrager ikke til ryster.

Transport til og fra anlægget (Lilleholmsvej) med traktor og lastbiler forventes ikke at give anledning til rystelser fra transportvejen, dels da gummihjul absorberer stød, og dels da vejbelægningen ikke bidrager til rystelser som eks. en brostensbelægning.

Vurdering af rystelser

Transport på asfaltvej vurderes til ikke at give rystelser.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der stilles ingen vilkår i relation til vibrationer, da der ikke forventes sådanne gener fra ejendommen.

6.6 TRANSPORT

Ansøgers oplysninger

Der er 1 primær adgangsvej til ejendommen fra Lilleholmsvej. Adgangsvejen er grusbelagte. Interne veje omkring anlægget er ligeledes grusbelagte. Naboen (Lilleholmsvej 4) kører ad Lilleholmsvej forbi anlægget syd om ejendommen for at komme til/fra deres bolig.

Kort 6.6.1 Ansøgers tabel over tilkørselsveje til husdyrbruget

Afhentning af døde dyr sker efter behov.

Antallet af transporter til og fra ejendommen falder, da der installeres en ny, stor mælkesilo, så der kun er behov for afhentning af mælk hver 2. dag.

Levering af mineraler fra grovvarerforretningen stiger ikke, da der kan modtages mere ved hver transport. Dermed stiger antal transporter ikke på trods af et større forbrug.

Antallet af transporter med husdyrgødning fra ejendommen vil stige lidt, da produktionsarealet og antallet af køer øges.

Oversigt over transporter fremgår af nedenstående tabel. Transporter er defineret som biler større end 3.500 kg, og en transport er defineret som en til- og frakørsel.

Type	Antal og kapacitet per år		Hyppighed		Tidsrum
	Nudrift	Ansøgt drift	Nudrift	Ansøgt drift	
Afhentning af mælk	365	180 (pga. ny, stor mælkesilo)	Hver dag	Hver 2. dag	Afh. af Arla
Afhentning af slagte- dyr og tyrekalve	36	36	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Afhentning af døde dyr til destruktion	26	26	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 16:00
Levering af minera- ler, rapsprotein mv.	20	20	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Levering af ensilage	75	100	Sæson	Sæson	Sommer 6:00 – 18:00
Halmtransport fra nabolandmand	26	26	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Udkørsel af gylle (traktor og gylle- vogn, kapacitet 35 tons)	175	200	Sæson	Sæson	Forår og ef- terår 11:00– 23:00
Udbringning af dybstrøelse (kapaci- tet 15 tons)	60	75	Sæson	Sæson	Forår og ef- terår 6:00 – 18:00
Levering af diesel	4	4	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Afhentning af dagre- novation	12	12	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Total	799	679	Gennemsnit 2 pr dag		

Tabel 6.6.2 Ansøgers tabel over til- og frakørsler til ejendommen

Transporter til- og fra husdyrbruget sker primært indenfor normal arbejdstid fra 8.00-18.00.

Transporter med husdyrgødning og hjemtagning af ensilage finder sted i sæsoner. Ved sæsonarbejde vil der også kunne forekomme kørsel i aftentimerne og i weekender. Transport af grovfoder, dybstrøelse og gylle foregår primært som internt transport.

Visse gener med støj vil forekomme, men der køres efter forholdene.

Vurdering af transporter

Det forventes ikke at antal transporter til og fra ejendommen stiger væsentligt grundet øgning i produktionsareal og antal af kalve på bedriften, da der for nyligt er opført en mælkesilo, så der kun afhentes mælk hver 2. dag i stedet for hver dag, som har været tilfældet hidtil. Dette reducerer den samlede mængde af transporter.

Oversigtsforholdene ved til- og frakørsel til ejendommen er gode, idet der ikke beplantninger eller bygninger, der hindrer gode oversigtsforhold. Til- og frakørsel til ejendommen vurderes derfor ikke at være til gene for trafikken.

De fleste transporter til og fra ejendommen på asfaltvej passerer ikke tæt forbi beboelser, men hvis der køres ad Nødholmsvej holdes der fokus på langsom og hensynsfuld kørsel, og derfor vurderes det ikke at være til stor gene for naboer (støj).

De interne transporter på ejendommen foregår i god afstand i forhold til naboer. Naboer vurderes derfor ikke at blive generet af støv og støj fra interne transporter på husdyrbruget.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

Der stilles ingen vilkår.

6.7 ANDRE PÅVIRKNINGER

Ansøgers oplysninger

Lys

Der er opsat lys over porten ved værksted/foderlade, som er tændt kl. 4-8 samt kl. 16-22 i vinterperioden samt i en kortere periode om sommeren. Derudover er der små (nedadlysende) lamper i gårdspladsen med natsensor.

Vurdering af lyspåvirkninger

Der er intet lys ved bygninger, der vurderes at kunne være til gene for omkringboende eller trafikanter. Det skyldes, at der kun er svagt lys i kostalden om natten, og ingen udendørsbelysning, som er tændt om natten.

Da der ikke er store projektører på ejendommen, og da der ikke er lys, der vender ud mod nabobeboelserne, forventes der ikke at være væsentlige gener fra lys til omgivelserne.

Støv

Støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder og halm samt ved transporter til og fra husdyrbruget og intern kørsel på ejendommen.

Transporter på jord- eller grusveje kan give anledning til lokale støvgener i tørre perioder. Se punktet transporter.

Nærmeste nabo ift. indfaldsvejen til anlægget er beliggende mere end 500 meter fra indkørslen til husdyrbruget.

Vurdering af støvgener

Det forventes ikke, at der sker en forøgelse af risikoen for støvgener i forbindelse med det ansøgte. Der vurderes ikke at være støvkilder fra driften af husdyrbruget, som giver anledning til væsentlige gener for naboer. Det skyldes, at der ikke er væsentlige kilder til støv i anlægget.

Nærmeste nabo ligger desuden i en afstand på 250 meter fra anlægget. Nærmeste nabo (samme) fra indkørslen til anlægget er beliggende mere end 200 meter herfra. Det vurderes, at den store afstand fra indkørslen gør, at nærmeste naboer ikke vil blive påvirket af støvgener.

Støv i forbindelse med transporter søges mimeres ved hensynsfuld kørsel og lav hastighed.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune forventer ikke gener fra lys eller støv fra ejendommen til omgivelserne.

Der stilles ingen vilkår.

6.7 UHELD OG BEREDSKAB

Ansøgers oplysninger

Ansøger har forholdt sig til mulige uheld og mulighederne for at forbygge og afbøde virkningerne af uheld i den udarbejdede beredskabsplan.

Sker der uheld, der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur og miljø, vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der er ingen krav om, at husdyrbrug, der får en godkendelse efter husdyrbrugloven § 16 a, stk. 1 udarbejder eller opdaterer en beredskabsplan. Det er alene et krav ved IE-brug.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger, og der stilles ingen vilkår.

7. EGENKONTROL

I dette kapitel er krav om egenkontrol fra de foregående kapitler samlet.

Ansøgers oplysninger

Love og bekendtgørelser, som regulerer aktiviteter på landbrugsejendomme, foreskriver en lang række krav i forhold til egenkontrol. Herunder er der bl.a. krav om registrering af markstakkes placering hen over en 5 års periode, logbog over flydelag på gyllebeholder, beholderkontrol som skal fremsendes til kommunen, registrering af anvendelse af husdyrgødning og handelsgødning, samt sprøjtemidler. Egenkontrol, som er fastsat ved lovgivning, medtages ikke i dette afsnit, da den type egenkontrol til enhver tid skal følge lovgivningen.

Der udføres KlimaTjek via Arla, da bedriften er en del af Arlagården.

Vurdering af egenkontrol

Det vurderes, at generelle krav til egenkontrollen og løbende service af produktionsapparatet som træder i kraft ved godkendelsens meddelelse, samlet vil medvirke til, at produktionen finder sted på en forsvarlig måde, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

For overblikkets skyld har Lolland Kommune valgt at samle vilkår om egenkontrol i dette afsnit i stedet for under de enkelte afsnit, hvor egenkontrol er relevant- i de afsnit henvises i stedet for til dette afsnit.

En del egenkontroller, som har betydning for miljø og tilsyn med denne miljøgodkendelse er fortsat reguleret i gældende lovgivning og indgår derfor ikke i denne godkendelse.

Det anbefales dog, at f.eks. dokumentation for beholderkontroller og hyppig udslusning af gylle fra staldafsnit med slagtesvin kan findes og ses sammen med nedenstående egenkontroller og dokumentation.

Da der ikke er tale om et IE-husdyrbrug er der ikke krav om dokumentation for f.eks. miljøledelse, foringskrav, oplæring af personale m.v. eller om årlig indberetning af visse oplysninger.

Vilkår

- Denne godkendelse skal være let tilgængelig på ejendommen som trykt eksemplar eller elektronisk.

- Nedenstående dokumentation og aflæsninger skal gemmes på bedriften i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden, hvis denne ønsker det.

Husdyrgødning, produktion, opbevaring og håndtering (afsnit 2.4)

- Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Skadedyr (afsnit 6.2)

- Som dokumentation for sikringsaftale til forebyggelse af rottetilhold skal der foreligge en sikringsaftale.

Affald (afsnit 6.3)

- Som dokumentation for aflevering af affald skal der foreligge kvitteringer for aflevering af affald, miljøfarligt affald og kadavere.

9. BILAG

Bilag 1: Ansøgers bilag

Bilag 2: Produktionsareal

Bilag 2: Beredskabsplan

BILAG 1 ANSØGERS BILAG

Miljøansøgning efter husdyrbruglovens § 16a

***Malkekvæg i eksisterende bygninger samt etablering af kalveplads,
møddingspladser og nye siloer***

Lilleholm Mælk ApS

Lilleholmsvej 2

4970 Rødby

Datablad (A)

Ansøger	<i>Lilleholm Mælk ApS</i>
Ejendommens ejer	<i>Anja Helene Mikkelsen</i>
Husdyrbrugets adresse	<i>Lilleholmsvej 2, 4970 Rødby</i>
CVR-nummer	<i>42254754</i>
CHR-nummer	<i>113962</i>
Kommune	<i>Lolland</i>
Ejendomsnummer	<i>3600025486</i>
Matrikel-nr.	<i>6f Nebbelunde By, Nebbelunde</i>
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	<i>Ingen</i>
Biaktiviteter	<i>Ingen</i>
Ansøgningskema	<i>239956</i>
Konsulent	<i>VKST f.m.b.a., CVR-nr.: 31123992 Heidi Ledskov Mail hsl@vkst.dk, Mobil nr. 51489081, Fulbyvej 15, 4180 Sorø</i>
Ansøgning indsendt	<i>Juni 2023 (version 1), januar 2024 (version 2)</i>

Forord

Husdyrbruget Lilleholm Mælk ApS, Lilleholmsvej 2, 4970 Rødby, udleder over 3.500 kg NH³-N/år. Miljøtilladelse til husdyrbruget skal derfor søges og meddeles efter husdyrbrugslovens § 16 a.

Der søges om tilladelse til malkekvæg i eksisterende bygninger samt etablering af kalveplads, møddingspladser og nye siloer.

Oplysningerne i denne miljøkonsekvensrapport supplerer oplysningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i henhold til oplysningskravet beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1.

Miljøkonsekvensrapporten påviser, beskriver og vurderer det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet. Rapporten beskriver desuden de eventuelle foranstaltninger, som ansøger har truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Beskrivelsen indeholder følgende emner jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4 stk. 8.;

Stk. 8. Miljøkonsekvensrapporten, herunder de oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. E og F, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,*
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer nævnt i nr. 1-4 og*
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.*

Beskrivelser og vurderinger i denne rapport danner sammen med beregninger udført i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk grundlag for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på ejendommen.

Indholdsfortegnelse

Datablad (A)	2
Forord 3	
1. Ikke teknisk resumé.....	6
2. Husdyrbruget og det ansøgte	7
2.1. Indretning og drift af anlæg	7
2.1.1. Beskrivelse af den ansøgte samt nuværende produktion	7
2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi	9
2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet	10
2.1.4. Ventilation	11
2.1.5. Teknologi	12
2.2. Bygningmæssige ændringer og anlægsarbejde.....	12
2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed.....	12
2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	12
2.4. Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed	12
2.4.1. Farve og arkitektonisk udtryk	12
2.4.2. Landskabs- og planmæssige forhold	13
2.4.3. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8) samt ansøgning om dispensation.....	15
2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission.....	16
2.5.1. Beliggenhed i forhold til natur.....	17
2.5.2. Bilag IV-arter	20
2.6. Husdyrbrugets lugtemission	21
2.7. Øvrige emissioner og genepåvirkninger	23
2.7.1. Støj	23
2.7.2. Støv	24
2.7.3. Lys	25
2.7.4. Skadedyr.....	25
2.7.5. Transporter.....	25
2.7.6. Rystelser	28
2.7.7. Egenkontroller.....	28
2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer.....	28
2.8.1. Døde dyr	28
2.8.2. Affald	28
2.8.3. Olie og kemikalieforbrug	29
2.8.4. Energiforbrug	29
2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	30
2.9. BAT- ammoniak	30
2.10. Grænseoverskridende virkninger.....	32
3. Miljøkonsekvensvurdering	32
3.1. Beskrivelse af det ansøgte	32
3.1.1. Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner	32

3.1.2. Det ansøgte forventede væsentlige indvirkninger på miljøet og de foranstaltninger der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljø.	32
3.1.3. Andet i forhold til befolkningen og menneskers sundhed	32
3.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand	33
3.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer	34
3.1.6. Det ansøgte husdyrbrugs indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed over for klimaændringer	34
3.1.7. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt	34
4. Konklusion	35
5. Bilag	35

1. Ikke teknisk resumé

Nudrift og det ansøgte projekt

Den nuværende lovlige husdyrproduktion på ejendommen "Lilleholm" er 513,86 DE, svarende til 282 malkekøer, 240 kvier, 80 kviekalve samt 154 tyrekalve (40-60 kg), hvilket er fastsat i en §12 produktionstilladelse fra 16.3.2010.

Ændringerne foretages for at tilgodese dyrevelfærd og imødekomme lovgivningen. Desuden udvides antallet af malkekøer med ca. 30 køer.

Ansøgningen om godkendelsen tager udgangspunkt i den nuværende lovlige drift, og den drift der var på anlægget for 8 år siden.

Med den ønskede udnyttelse af staldene bliver produktionsarealet på 3.041 m².

Der er 1 gylletank på ejendommen på 5.134 m³, der opsamler gylle fra stalden.

Det er vurderingen, at udvidelse af dyreholdet kan gennemføres uden uacceptable påvirkninger af natur og omkringboende.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Med udvidelse af produktionsarealet, vil der være en lidt større ammoniakfordampning fra ejendommen. Der vil også være en øget mængde dybstrøelse fra kalvene. Grundet god afstand til natur og naboer vil der ikke opleves nogen væsentlige ændringer i forhold til oplevelse af støj, støv, lugt eller færdsel til og fra husdyrbruget mv.

Lugt

Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser, at kravene i lovgivningen om lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Trafik, støj og støv

Antallet af transportere (primært gylletransportere) forventes at blive lidt højere i ansøgt drift, dog ændres afhentning af mælk fra at være dagligt til at være hver 2. dag, hvilket får det samlede antal transportere til at falde.

Transportere til og fra samt på ejendommen foregår i stor afstand i forhold til naboer. Naboer forventes derfor ikke at blive generet af støv og støj fra interne transportere på husdyrbruget.

Landskab

Den nye kalveplads placeres i vestgavlen af kostalden. De nye møddingspladser etableres nord for gyllebeholderen samt nord for kostalden. Desuden er den ene plansilo angivet som "buffermødding", så der er mulighed for at benytte den som mødding, selvom den oftest vil blive benyttet som plansilo. De nye plansiloer placeres syd for de eksisterende siloer.

Placeringen af de nye kalvehytter samt møddingspladser og plansiloer er valgt af hensyn til driftsforhold og muligheden for at skabe et visuelt harmonisk landbrugsbyggeri, som fremstår som en samlet helhed.

Ændringerne forventes ikke at påvirke landskabsoplevelsen.

Påvirkning af natur og Bilag IV-arter

De mest ammoniakfølsomme naturområder indenfor habitatudpegninger ligger i en afstand af ca. 7,5 km fra husdyranlægget. Der er lokaliseret flere andre naturområder i kortere afstand fra anlægget omfattet af den vejledende registrering af § 3-områder efter naturbeskyttelsesloven. Beregninger viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage et større ammoniakbidrag end de grænser, der er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det ansøgte forventes ikke at påvirke beskyttede arter efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver. Det skyldes, at der ikke fjernes eller ødelægges yngle- eller rasteområder i forbindelse med det ansøgte.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrbruget er underlagt krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi i forhold til udledning af ammoniak.

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 4.293 kg ammoniak pr. år, fra ejendommens husdyrbrug. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste teknikker på markedet, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse.

Fra ejendommen udledes 4.089 kg ammoniak per år, hvilket er acceptabelt i forhold til BAT-kravet. Gyllebeholderen er overdækket med telt, hvilket giver en ammoniakreduktion på minimum 50 %.

Tiltag til at begrænse miljøpåvirkninger

Der er i ansøgningen redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt. Blandt andet vil der blive;

- Udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget som skal sikre, at forurening i forbindelse med et evt. uheld begrænses mest muligt.

Desuden er gyllebeholderen overdækket med telt, hvilket reducerer ammoniakfordampningen med 50 %. Samlet vurderes det, at det ansøgte projekt har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi, samt at husdyrbruget ikke medfører væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, der er forenelig med hensynet til omgivelserne.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel redegøres der for det ansøgte, husdyrbrugets indretning og drift samt beliggenhed i forhold til omgivelserne.

Der redegøres desuden for husdyrbrugets ammoniak- og lugtemission, herunder påvirkninger af natur og naboer og for øvrige eventuelle påvirkninger med støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og ressourcer.

2.1. Indretning og drift af anlæg

2.1.1. Beskrivelse af den ansøgte samt nuværende produktion

Nuværende drift

På ejendommen "Lilleholm" er den nuværende lovlige husdyrproduktion på 513,86 DE malkekvæg, hvilket er fastsat i en produktionstilladelse fra 2010. Nedenstående tabel viser hvilke husdyrtyper bedriften er godkendt til.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)

Kostald	2983	Naturlig ventilation	3 m	(#607633) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	2165
				(#607631) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	389
Kalvehytter	359	Naturlig ventilation	3 m	(#611275) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	359
Sum						2913

Dyrehold i nudrift.

Tilladelsen fremgår af §12-miljøgodkendelse fra 2010.

Produktionen foregår i 1 stald, samt i kalvehytter udenfor på befæstet areal. Der er 1 gyllebeholder til opbevaring af husdyrgødning. Gyllebeholderen er overdækket med telt. Foder opbevares i siloer og på ensilagepladser vest for staldbygningerne. Derudover er der stuehus og en ældre staldlænge.

Produktionsarealet i den nuværende drift er 2.913 m².

Ejendommen drives udelukkende med mælkeproduktion.

Ansøgt drift

Der søges om følgende fysiske ændringer af husdyrbruget:

- Opstilling af nye kalvehytter på befæstet areal med afløb til gyllebeholder (lovliggørelse) 128 m² nyt produktionsareal.
- Etablering af 2 nye møddingspladser på i alt 1.051 m².
- Etablering af nye plansiloer på i alt ca. 2.150 m².

Der ansøges således om et samlet produktionsareal på 3.041 m².

8-års drift

Det er et krav i lovgivningen at merdepositionen af ammoniak til kategori 3 natur beregnes som forskellen mellem depositionen fra husdyrbruget i ansøgt drift og depositionen fra husdyrbruget i såvel den nuværende drift som 8-års driften.

Den nuværende tilladte produktion er uændret ift. driften for 8 år siden (2015).

Lagertank til husdyrgødning er uændret i hele 8 års perioden.

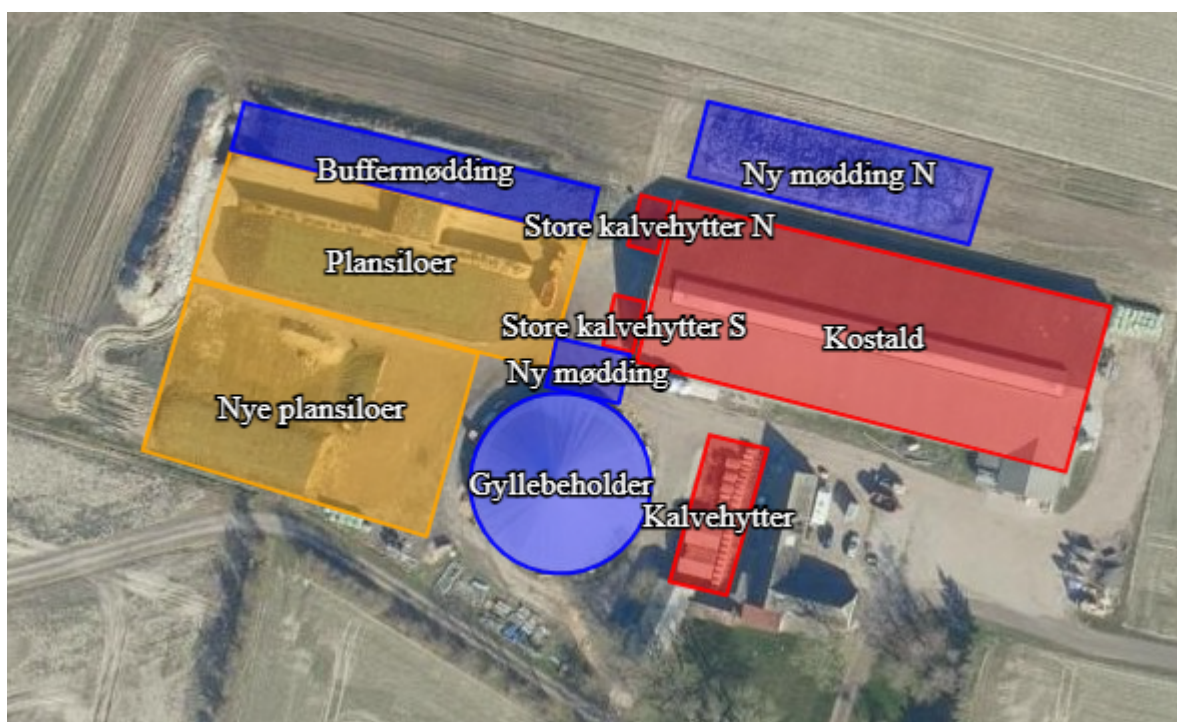
Oversigt over 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift fremgår af nedenstående skema:

Produktionstilladelse	8-års drift	Nudrift	Ansøgt drift
Antal DE	513,86	513,86	-
Produktionsareal (m ²)	2.913	2.913	3.041*

Produktionsareal i 8-årsdrift, nudriften og den ansøgte drift

*I forbindelse med ændringen af husdyrbrugsloven er det ikke længere antallet af dyr der godkendes, men derimod det areal dyrene står opstaldet på.

Oversigt over anlægget fremgår af nedenstående luftfoto:

Ejendommens stald- og opbevaringsanlæg.

2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi

Produktionsarealet er det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Arealer, hvor dyrene kortvarigt opholder sig, skal ikke medtages i opgørelsen.

Det samlede produktionsareal i ansøgt drift er opgjort til 3.041 m², som vist i nedenstående tabel.

NAVN	Staldtype	8-årsdrift (m ²)	Nudrift (m ²)	Ansøgt (m ²)
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	389	389	389
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (bagskyl)	2.165	2.165	2.165
Kalvehytter	Kalve 0-6 mdr. dybstrøelse.	359	359	359
Store kalvehytter N	Kalve 0-6 mdr. dybstrøelse.	-	-	64
Store Kalvehytter S	Kalve 0-6 mdr. Dybstrøelse	-	-	64
I alt		2.913	2.913	3.041

Ejendommens produktionsareal.

Arealet er opgjort ud fra tegninger for eksisterende byggeri samt opmålinger af anlægget. Tegning af anlægget er vedlagt som bilag.

Arealer i staldene, der ikke indgår som produktionsareal, men hvor der kortvarigt kan opholde sig dyr, såsom gangarealer mv, vil blive rengjort i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38.

Overfladearealet af beholderen er beregnet automatisk ved indtegning af beholderen i husdyrgodkendelse.dk. Overfladeareal af gødningsopbevaringsanlæg bidrager til anlæggets samlede emission af ammoniak. Det bidrager ikke til lugtemission.

Størrelsen af produktionsareal med det aktuelle staldsystem og dyretype samt evt. anvendte teknologier danner grundlag for resultaterne af lugt og ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

BAT for ammoniak fra produktionsanlægget er ligeledes baseret på ovenstående samt BAT-forudsætningen for det enkelte staldafsnit (jf. afsnit 2.9)

2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet

Gødningsopbevaringsanlæg

I kostalden er der sengestald med spalter (runds skyl). Derudover går en del af køerne i dybstrøelse.

Gødningsopbevaring	Kapacitet (m ³)	Byggeår	Overfladeareal (m ²)	NH ₃ -effekt
Gyllebeholder	5.134	2007	1.020	50 %
Gyllekanaler og fortank	Ca. 850	-	-	-
Møddingspladser	Ca. 3.000	2023	1.771	-
I alt (flydende)	5.984			

Oversigt over gødningsopbevaring.

Krav vedr. alarm, barriere eller terrænændring

Gyllebeholderen ligger mindre end 100 meter fra en sø, men dog udenfor risikoområde (6 graders hældning på terræn). Der er derfor krav til gyllealarm samt beholderkontrol hvert 5. år.

Håndtering

Husdyrgødningen bliver opbevaret og håndteret efter bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gylle ledes til gyllebeholderen i lukkede rørføringer.

Forventet gødningsproduktion

255 køer i sengebåsestald: $255 \times 26,21 \text{ t/år} = 6.683,6 \text{ t/år}$
 Kalvepladser: $\text{ca. } 500 \text{ m}^2 \times 0,7 \text{ m} = 350 \text{ t/år}$

Gylle i alt: $7.033,6 \text{ t/år}$, svarende til 586 t/mdr.

Derudover kommer ekstra kapacitetsbehov til pladsvand/møddingsaft:

Eksisterende og nye møddingspladser udgør i alt 1.770 m^2 , og det giver ($1.770 \text{ m}^2 \times 0,4 \text{ m}^3/\text{m}^2 =$) $708 \text{ m}^3/\text{år}$, svarende til $59 \text{ m}^3/\text{mdr.}$

Eksisterende og nye plansiloer udgør i alt 3.960 m^2 , og det giver ($3.960 \text{ m}^2 \times 0,4 \text{ m}^3/\text{m}^2 =$) $1.584 \text{ m}^3/\text{år}$, svarende til $132 \text{ m}^3/\text{mdr.}$

Øvrigt pladsvand fra områderne med kalvehytter samt mellem bygningerne udgør $\text{ca. } 1.150 \text{ m}^2 \times 0,7 \text{ m}^3/\text{m}^2 =$) $805 \text{ m}^3/\text{år}$, svarende til $67 \text{ m}^3/\text{mdr.}$

I alt giver ovenstående plads/møddingsvand: $3.097 \text{ m}^3/\text{år}$, svarende til $258 \text{ m}^3/\text{mdr.}$

Sammenlagt med gyllen: $10.130 \text{ m}^3/\text{år}$, svarende til $844 \text{ m}^3/\text{mdr.}$

60 køer i dybstrøelse: $60 \times 13,44 \text{ t/år} = 806 \text{ t/år}$

78 kviekalve (0-6 mdr.): $78 \times 1,48 \text{ t/år} = 115 \text{ t/år}$

155 tyrekalve (0-4 uger): $155 \times 0,75 \text{ t/år} = 116 \text{ t/år}$, men da de sælges efter $\text{ca. } 4$ uger er der reelt kun $\text{ca. } 20 \text{ t/år}$.

Dybstrøelse i alt: 941 t/år , svarende til $1.600 \text{ m}^3/\text{år}$ ($941 \text{ t/år} \times 1,7 \text{ m}^3/\text{t}$), og $133 \text{ m}^3/\text{mdr.}$

Opbevaringskapacitet

Den samlede opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning udgør $\text{ca. } 5.984 \text{ m}^3$. Da gyllebeholderen er overdækket, ledes der ikke regnvand herfra til gyllebeholderen, hvilket øger kapaciteten med ($1.020 \text{ m}^2 \times 0,7 \text{ m}^3/\text{m}^2$) 714 m^3 til i alt 6.698 m^3 . Til gengæld tilledes der regnvand fra møddingspladserne, plansiloerne og øvrige befæstede arealer.

Med en forventet gylleproduktion samt møddingsaft/pladsvand på i alt 10.130 m^3 pr år og $844 \text{ m}^3/\text{mdr.}$ er der opbevaringskapacitet til $\text{ca. } 7,94 \text{ mdr.}$ For at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet er der mulighed for at benytte 2 eksterne gyllebeholdere på Bukkehøvevej ($\text{ca. } 700 \text{ m}^3$) og Gumpehøvevej (800 m^3).

På sigt forventes der afsættelse af gylle og dybstrøelse til biogasanlæg.

Vurdering af opbevaringskapacitet

Derved er kravet om minimum 9 mdr. opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen opfyldt.

En del af dybstrøelsen fra staldene udbringes direkte én gang om året, imens den resterende del herunder fra kalvehytter opbevares på mødding. Der er dog kapacitet til over 1 år på møddingspladserne.

2.1.4. Ventilation

Staldbygningerne har naturlig ventilation.

2.1.5. Teknologi

Kostalden er med spalter og rundskyl.

2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Følgende ændringer på ejendommen er planlagt:

- Opstilling af nye kalvehytter på befæstet areal med afløb til gyllebeholder (lovliggørelse) 128 m² nyt produktionsareal.
- Etablering af 1 ny møddingsplads på 150 m² nord for gyllebeholderen (arealet er allerede befæstet)
- Etablering af 1 ny møddingsplads på 901 m² nord for kostalden.
- Etablering af nye plansiloer på ca. 2.150 m² syd for de eksisterende plansiloer.
- Ændring af anvendelse af plansilo, så der også kan opbevares dybstrøelse (ingen fysiske ændringer, udelukkende driftsmæssigt).

Placeringen af de nye elementer er valgt af hensyn til driftsforhold og muligheden for at skabe et visuelt harmonisk landbrugsbyggeri, som fremstår som en samlet helhed.

Ændringerne forventes ikke at påvirke landskabsoplevelsen.

2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed

Det ansøgte byggeri vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Der er tale om opførelse af byggeri, der er nødvendigt for en fortsat drift af ejendommen som husdyrbrug.

Efter nævnets praksis kan opførelse af en stald på et husdyrbrug være erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift, hvis byggeriet knytter sig til bedriftens husdyrproduktion, og ikke ligger udover sædvanlig størrelse og kapacitet i forhold til ejendommens ansøgte dyrehold og landbrugsareal.

For at imødekomme de øgede krav til dyrevelfærd, klima og miljø på husdyrbruget ønskes produktionen på Lilleholm tilpasset, for fortsat at være konkurrencedygtig med øvrige landbrug.

Byggeriet er ikke usædvanligt eller har industriel karakter, og byggeriet knytter sig alene til driften på denne ejendom.

Byggeriet opføres i tilknytning til eksisterende byggeri.

2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Anlægget skal derfor ikke godkendes sammen med andre anlæg til husdyrproduktion.

2.4. Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

2.4.1. Farve og arkitektonisk udtryk

Bebyggelsen på ejendommen er opført som traditionelt staldbyggeri. Der er grå tagplader på samtlige driftsbygninger.

Gyllebeholderen er opført i betonelementer.

Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer, eller ændringer i materiale og farvevalg på eksisterende bygninger, i forbindelse med den ansøgte udvidelse.

Figur 3 Lilleholm. Kilde: arealinformation.miljoeportal.dk

Da der ikke ændres på farvevalg eller arkitektonisk udseende, som følge af den ansøgte udvidelse, er vurderingen den, at effekten og det visuelle udtryk fra staldbygningerne vil være uændret og neutral.

2.4.2. Landskabs- og planmæssige forhold

Landskab

Husdyrbruget er lokaliseret i Lolland Kommune og er beliggende i det åbne land 1 km nordvest for Rødby.

Husdyrbruget er afgrænset af landbrugsjorder.

Placeringen af de nye kalvehytter samt møddingspladser og siloer er valgt af hensyn til driftsforhold og muligheden for at skabe et visuelt harmonisk landbrugsbyggeri, som fremstår som en samlet helhed.

Husdyrbruget er beliggende i relativ stor afstand fra nabobeboelser, og da nyetableringerne består af opstilling af nye kalvehytter op ad en gavl til kostalden samt etablering af en møddingsplads umiddelbart nord for kostalden og plansiloer umiddelbart syd for de eksisterende, vurderes det at de nye elementer ikke kommer til at fremstå markant i landskabet.

Nærmeste nabo er Lilleholmsvej 4, som ligger i en afstand af ca. 250 m.

Forhold til Kommuneplan

Ejendommen ligger i et område, der ifølge kommuneplanen ikke har relevante udpegninger.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Nye anlægsdeles placering i forhold til beskyttelseslinjer er opsummeret i nedenstående tabel.

Beskyttelseslinje	Ligger det ansøgte indenfor beskyttelsen		
	Nej	Ja	Delvis
Søbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Åbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Skovbyggelinje	☒	☐	☐
Kirkebyggelinje	☒	☐	☐
Klitfredning	☒	☐	☐
Strandbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Kystnærhedszone	☒	☐	☐
Fortidsmindebeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Beskyttelse sten- og jorddiger	☒	☐	☐

Bygge- og beskyttelseslinjer

Byggefelterne for det ansøgte byggeri ligger ikke indenfor beskyttelseslinjer.

Nye anlægsdeles sammenfald med fredede områder og kulturarvsarealer fremgår af nedenstående tabel.

Fredede områder	Sammenfald med byggefelt ja/nej
Fredede områder	Nej
Kulturarvsarealer	Nej

Byggefeltets sammenfald med fredede områder

Vurdering af landskabs- og planmæssige forhold

Lilleholm ligger udenfor diverse beskyttelseslinjer. Idet udvidelsen af produktionsarealet er erhvervsmæssig nødvendigt, er det ansøgte i overensstemmelse med Lolland Kommuneplans udpegninger og retningslinjer.

Da husdyrbruget er beliggende i relativ stor afstand fra naboer, vil de nye anlæg ikke fremstå markant i landskabet, vurderes det ansøgte at have minimal påvirkning på oplevelsen af det omkringliggende landskab.

2.4.3. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8) samt ansøgning om dispensation

Afstandene til de i Husdyrbrugslovens §§ 6, 7 og 8 nævnte områder fremgår af nedenstående tabeller. Kravene jf. §§ 6 og 7 har karakter af forbudszone. Afstandskravene i § 8 skal overholdes ved udvidelser eller ændringer af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der kan medføre forøget forurening. Der er dog mulighed for at give dispensation ved manglende overholdelse.

Forbudszoner jf. husdyrbrugsloven § 6			
	Afstandskrav	Placering	Aktuel afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Rødby	Ca. 800 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, til blandet bolig -og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institution, rekreative formål etc.	50 m	Vestergade 58	Ca. 750 m
Nabobeboelse	50 m	Lilleholmsvej 4	Ca. 250 m
Forbudszoner jf. husdyrbrugsloven § 7			
Afstand til kategori 1-natur	Min. 10 m		Ca. 7,5 km
Afstand til kategori 2-natur	Min. 10 m		Ca. 4 km

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbrugsloven § 8		
	Afstandskrav	Afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25 m	➤ 50 m
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50 m	➤ 100 m
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15 m	➤ 15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15 m	➤ 50 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25 m	➤ 200 m
Beboelse på samme ejendom	Min. 15 m	Ca. 12 m til kalvehytter, men de er eksisterende
Naboskel	Min. 30 m	Ca. 10 m*
Afstandskrav nyetablering af opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning § 8		
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 100 m	Ikke relevant

Afstandskrav nyt byggeri/nye opbevaringsanlæg

* Fra den nye møddingsplads er der kun 10 m til naboskel mod nord og fra de nye plansiloer er der kun ca. 1 m til naboskel mod syd. De pågældende matrikler er dog dyrket mark.

Da den nye møddingsplads nord for kostalden ønskes etableret 10 m fra naboskel mod nord, og de nye plansiloer kun ca. 1 m fra naboskel mod syd, søges der hermed om dispensation fra afstandskravet. Matriklen hvor husdyrbruget er placeret er kun ca. 250 m x 100 m, og da anlægget med sine nuværende elementer allerede fylder meget på matriklen, er det vanskeligt at placere nyanlæg uden at komme for tæt på naboskel. Eneste mulige placering ville være bag (dvs. vest for) de eksisterende plansiloer, og her skal være plads til manøvreareal, da man kan køre ind i siloerne fra begge sider. Desuden er den nye mødding mest hensigtsmæssigt placeret på nordsiden af kostalden længst væk fra naboen, og så den visuelt ligger sig op ad kostalden. De nye siloer vil visuelt være mest diskret placeret op ad de eksisterende siloer.

Hvis de blev placeret vest for, ville de komme for tæt på naboskel mod vest, og samtidig ville anlægget fremstå med en meget langstrakt form i stedet for som et harmonisk bygningsæt.

På baggrund heraf vurderes den ansøgte placering af nyanlæggene at være den mest hensigtsmæssige.

2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3247	1045	4293
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3247	842	4089
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	204
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det samlede resultat af ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt udgør 4.089 kg NH₃-N/ha/år, hvilket betyder at BAT-kravet er overholdt.

2.5.1. Beliggenhed i forhold til natur

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat grænser for, hvor meget husdyrbrug må påvirke omkringliggende natur med ammoniak. I husdyrgodkendelse.dk beregnes, hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission, der afsættes på omkringliggende ammoniakfølsom natur.

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur samt øvrig natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Husdyrbrugets afstand i forhold til nærmeste §3 og kat. 3 naturpunkter. Fra Husdyrgodkendelse.dk

Husdyrbrugets (angivet med blå stjerne) afstand i forhold til nærmeste kat. 2 og kat. 1 naturpunkter. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Kategori 1 natur

Kategori-1 natur er ammoniakfølsom natur beliggende i internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder). Det er de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området og som Naturstyrelsen har kortlagt. Derudover er det heder og overdrev, der er § 3 beskyttede efter naturbeskyttelsesloven.

Nærmeste kategori 1 natur er beliggende i en afstand af ca. 7,5 km fra bedriften.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må totaldepositionen til kategori 1 natur ikke overstige følgende værdier:

- 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug¹ i nærheden.
- 0,4 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg NH₃-N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition i nærmeste punkt af kat. 1 naturområdet er på 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Kumulation

Der findes ikke andre husdyrbrug som indgår i kumulation ifølge Husdyrgodkendelse.dk. Af denne årsag vises kort med kumulation ikke.

Når totaldepositionen er under 0,2 kg NH₃-N/ha/år er kravet til N-deposition, uanset kumulation, overholdt.

Kategori 2 natur

Kategori-2 natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer, heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt overdrev der er større end 2,5 ha og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste kat. 2 natur er et overdrev. Det ligger ca. 4 km fra anlægget.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er den maksimale grænse for totaldepositionen til kategori 2 natur på 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Den beregnede totaldeposition til kategori 2 natur er på 0,1 kg NH₃-N/ha/år. Grænseværdien er dermed overholdt.

Kategori 3 natur

Kategori-3 natur er ammoniakfølsomme naturområder, der ikke er kategori-1 natur eller kategori-2 natur, og som er heder, moser, overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsom skov.

Der skal foretages en konkret vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til kategori 3 natur, hvis merdepositionen er over 1 kg NH₃-N/ha/år.

Det nærmeste kat. 3 naturpunkt er en mose, som har en merdeposition på 0,0 kg NH₃-N/ha/år, hvilket betyder at der ikke skal vurderes på depositionen.

---

¹ Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2.

Øvrig vejledende registreret § 3 beskyttet natur

Ud over natur defineret under kategori 1, 2 og 3 skal der foretages en vurdering af merdeposition på andre naturtyper, som er vejledende udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 (§ 3 natur).

Der er 2 søer, som ligger i en afstand af ca. 80-90 m fra bedriften samt et par andre naturområder lidt længere væk. Dertil er der beregnet merdeposition af ammoniak.

De beregnede merdepositioner ligger i intervallet 0,0-0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvilket er under de altid tilladte 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Af tabellen nedenfor ses resultatet af de ammoniak-depositionsregninger, der er gennemført i husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne er baseret på eksakte afstande og ruheder bestemt for opland og natur.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **4088,8** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **541,1** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **745,1** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

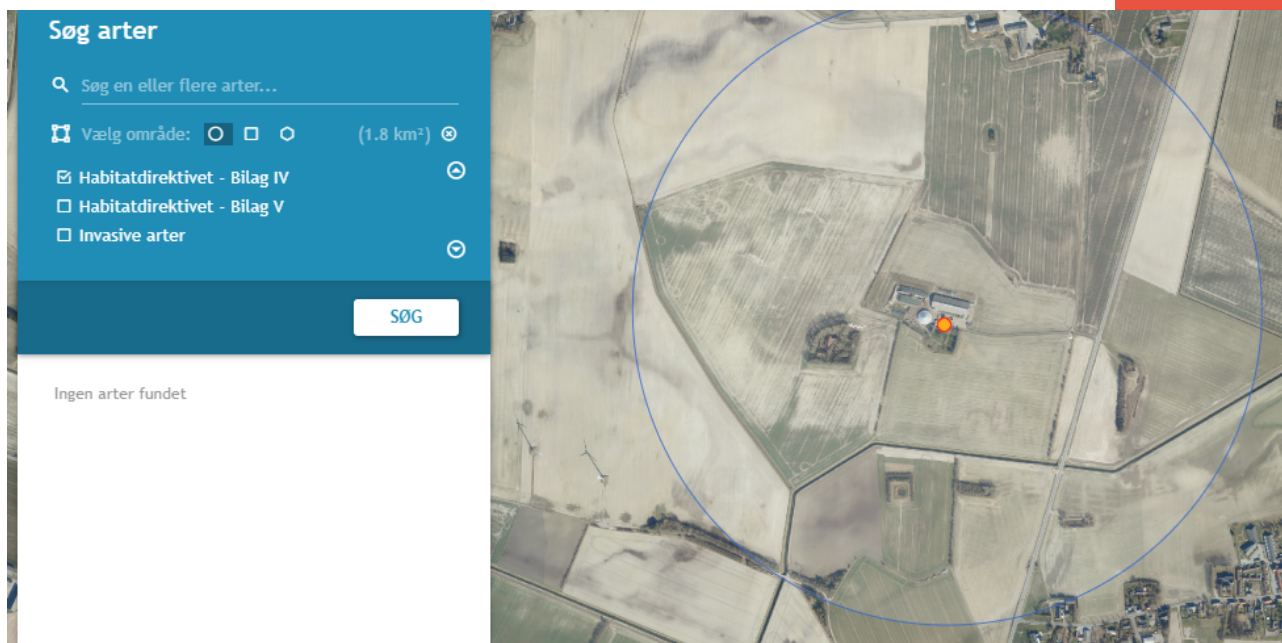
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§3-sø SV	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,2	0,9
§3-sø SØ	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,2	0,4	4,1
§3-sø S	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,5	4,0
Kat. 3 mose NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Kat. 2 overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat. 1 overdrev	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Ved kategori 1 natur, skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26. Til hjælp kan kortlaget "kumulation" i husdyrgodkendelse.dk's kort anvendes.

Resultat af beregninger af ammoniakdeposition i de afsatte naturpunkter (fra husdyrgodkendelse.dk)

2.5.2. Bilag IV-arter

Der er foretaget en søgning i naturdata.dk indenfor en radius af ca. 800 m fra ejendommen (se nedenstående figur).

Resultat af søgning på fund af bilag IV-arter i en radius af ca. 800 m fra ejendommen (kort fra naturdata.dk)

Ifølge søgningen er der ikke registreret Bilag IV-arter indenfor en radius af 800 m.

Det areal der inddrages til opførsel af nyt produktionsareal samt møddingspladser, er på nuværende tidspunkt dyrket mark samt vejareal tæt på eksisterende landbrugsbygninger, som ikke forventes at huse bilag IV-arter.

Vurdering vedr. natur og bilag IV-arter.

Projektet vurderes ikke at påvirke habitatområder, da afstanden til nærmeste habitatområder er 7,5 km væk.

Grænseværdier vedr. deposition af ammoniak overholdes for kategori 1 og 2 natur.

Ammoniakbidrag på de øvrige nærtliggende registrerede § 3-naturtyper vurderes ikke at have en væsentlig negativ indvirkning, da naturtyperne i området ikke vurderes at være ammoniakfølsomme.

Det areal der inddrages til byggefelt, er på nuværende tidspunkt enten befæstet areal (hvor Store kalvehytter N og Store kalvehytter S samt Ny mødding skal etableres) eller landbrugsjord (Ny mødding N) tæt på eksisterende landbrugsbygninger, som ikke forventes at være yngle- og rasteområder eller levesteder for bilag IV-arter.

Der er desuden intet konkret kendskab til forekomst af bilag IV arter i eller omkring anlægget.

Da der ikke fjernes levesteder for bilag IV-arter i forbindelse med det ansøgte, og idet projektet heller ikke giver anledning til en væsentlig øget påvirkning af naturområder med ammoniak, vurderes det, at projektet ikke vil have en negativ effekt på levesteder, yngle- og rasteområder for eventuelle bilag IV-arter.

2.6. Husdyrbrugets lugtemission

Der foretages en lugtberegning til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. De tre kategorier er defineret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen:

Byzone
Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde
Samlet bebyggelse

Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

eller
Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone

Enkelt bolig

Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, i landzonen, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget

Den nærmeste naboejendom er ejendommen Lilleholmsvej 4 lokaliseret ca. 250 meter sydvest for husdyrbruget.

Nærmeste beboelse i samlet bebyggelse er ejendommen på adressen Vestergade 58, som er lokaliseret ca. 750 m sydøst for husdyrbruget.

Den nærmeste byzone for Rødby By er lokaliseret ca. 800 m sydøst for husdyrbruget.

Beliggenheden af naboer, samlet bebyggelse og by i forhold til husdyrbruget fremgår af kortet nedenfor.

Husdyrbrugets (markeret med rød stjerne) placering i forhold til naboer, samlet bebyggelse og by.

Den primære kilde til lugt fra dyreholdet stammer fra staldene, der er naturlig ventilerede.

Lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt lugtgener, der kan forekomme i forbindelse med udbringning, indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtbidraget fra staldanlægget afhænger af m² produktionsareal, gulvtype og dyretype. Den vægtede gennemsnitsafstand for lugt er beregnet fra anlæggets lugtcentrum i forhold til den fysiske indtegning i husdyrgodkendelse.dk og m² produktionsareal pr. staldafsnit.

Beregningerne efter husdyrgodkendelse herunder viser, at genekriterierne er overholdt.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Lilleholmsvej 4	0	FMK	97,1	97,1	281,1	Ja
 Vestergade 58	0	NY	230,2	207,2	827,1	Ja
 Rødby Bygrunde	0	NY	347,1	329,8	798,8	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 388 m

Resultat af lugtberegning (fra husdyrgodkendelse.dk)

Kumulation

Hvis der er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges med hhv. 10 pct., hvis der er 1 og 20 pct., hvis der er 2 eller flere husdyrbrug.

Der er ingen andre husdyrbrug, som skal medregnes i kumulation ved beregning af geneafstand til naboer, samlet bebyggelse eller by.

Vurdering af lugtgener for omboende

Beregningerne efter husdyrgodkendelse.dk viser, at genekriterierne er overholdt.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er sundhedsskadelig (ammoniak undtaget).

2.7. Øvrige emissioner og genepåvirkninger

Nedenfor er eventuelle gener fra husdyrbruget som støj, støv, fluer/skadedyr, lys og transporter beskrevet.

2.7.1. Støj

De væsentligste støjkilder fra husdyrbruget er støj ind- og udlevering af dyr, pumpning af gylle og blanding af foder.

Støjkilde	Placering	Drifttid	Styrke
Stalde og dyr	I staldene	Døgnet rundt alle dage	Svag støj
Malkeanlæg	I kostald	Døgnet rundt alle dage	Svag støj og placeret inde i bygning
Kørsel med maskiner	Gyllevogne og vogne med husdyrgødning fra ejendom til udspretningsarealerne. Vogne fra arealer med ensilage, dybstrøelse, mm.	I højsæsonerne undtagelsesvis, fx pga. vejrlig, tidsrum 6-22.	Svag støj
Blanding af foder	Udendørs ved ensilageplads	Indenfor almindelig arbejdstid	Svag støj

Støjkloder fra husdyrbruget.

Støj vedr. transporter er beskrevet under afsnittet transporter.

Flere af støjkloderne giver kun anledning til kortvarig støj. Det drejer sig f.eks. om transport af dyr.

En støjkilde som omrøring er gylle er normalt sæsonbetonet og sker sjældent.

Nærmeste nabo ligger med god afstand til husdyrbruget.

Vurdering af støjgener

Der forekommer aldrig støj fra alle støjkloder samtidig.

Det forventes ikke at der sker en mærkbar forøgelse af støjniveauet i forhold til støjniveauet i den nuværende drift, idet arbejdsprocesserne er de samme.

Der er ca. 250 meter til nærmeste nabo. Naboer forventes ikke at kunne blive generet af støj fra husdyrbruget med denne afstand. For at reducere generne for naboerne er man på husdyrbruget opmærksom på, at støjende aktiviteter altovervejende skal foregå indenfor normal arbejdstid.

Lavfrekvent støj vurderes ikke at være et problem med afstanden til naboerne.

2.7.2. Støv

Støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder og halm samt ved transporter til og fra husdyrbruget og intern kørsel på ejendommen.

Transporter på jord- eller grusveje kan give anledning til lokale støvgener i tørre perioder. Se punktet transporter.

Nærmeste nabo ift. indfaldsvejen til anlægget er beliggende mere end 500 meter fra indkørslen til husdyrbruget.

Vurdering af støvgener

Det forventes ikke, at der sker en forøgelse af risikoen for støvgener i forbindelse med det ansøgte. Der vurderes ikke at være støvkloder fra driften af husdyrbruget, som giver anledning til væsentlige gener for naboer. Det skyldes, at der ikke er væsentlige kloder til støv i anlægget. Nærmeste nabo ligger desuden i en afstand på 250 meter fra anlægget. Nærmeste nabo (samme) fra indkørslen til anlægget er beliggende mere end 200 meter herfra. Det vurderes, at den store afstand fra indkørslen gør, at nærmeste naboer ikke vil blive påvirket af støvgener.

Støv i forbindelse med transporter søges mimeres ved hensynsfuld kørsel og lav hastighed.

2.7.3. Lys

Der er opsat lys over porten ved værksted/foderlade, som er tændt kl. 4-8 samt 16-22 i vinterperioden samt i en kortere periode om sommeren. Derudover er der små (nedadlysende) lamper i gårdspladsen med natsensor.

Vurdering af lyspåvirkninger

Der er intet lys ved bygninger, der vurderes at kunne være til gene for omkringboende eller trafikanter. Det skyldes, at der kun er svagt lys i kostalden om natten, og ingen udendørsbelysning, som er tændt om natten.

Da der ikke er store projektører på ejendommen, og da der ikke er lys, der vender ud mod nabobeboelserne, forventes der ikke at være væsentlige gener fra lys til omgivelserne.

2.7.4. Skadedyr

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaring af foder er med til at begrænse forekomst af skadedyr.

Foder opbevares i fodersiloer og plansiloer og eventuelt foderspild fjernes løbende.

Rotter

Rottebekæmpelse foregår via aftale med Nomus.

Fluer

Ved behov bekæmpes stuefluer med lovlige bekæmpelsesmidler. Der vandes præventivt for fluer i dybstrøelsesarealer hver 2. uge i sommerperioden.

Vurdering af skadedyr

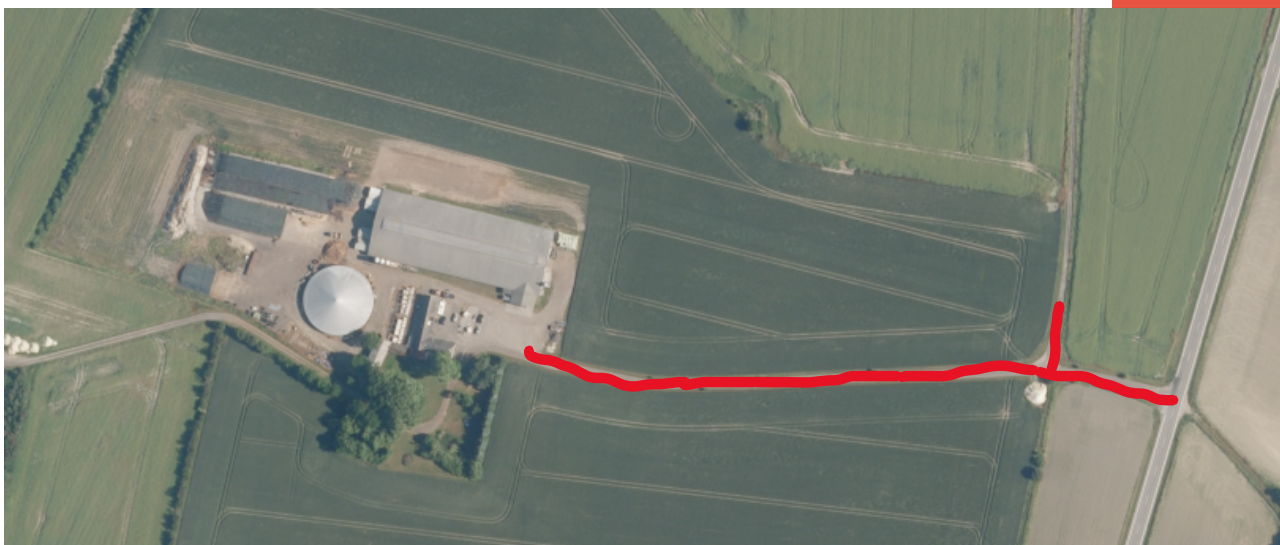
Opbevaring af foder sker i plansiloer samt i siloer (tilskudsfoeder), og evt. spild fjernes løbende. Derudover holdes arealer omkring anlægget ryddelige, så der ikke opstår øget risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Det vurderes, at husdyrbruget forebygger og bekæmper fluer og rotter på en måde, så disse skadedyr ikke forventes at medføre skade, gene eller uhygiejniske forhold for omkringboende eller udgøre en risiko for menneskers sundhed.

2.7.5. Transporter

Der er 1 primær adgangsvej til ejendommen fra Lilleholmsvej. Adgangsvejen er grusbelagte. Interne veje omkring anlægget er ligeledes grusbelagte. Naboen (Lilleholmsvej 4) kører ad Lilleholmsvej forbi anlægget syd om ejendommen for at komme til/fra deres bolig.

Oversigt over tilkørselsveje til husdyrbruget.

Afhentning af døde dyr sker efter behov.

Antallet af transporter til og fra ejendommen falder, da der installeres en ny, stor mælkesilo, så der kun er behov for afhentning af mælk hver 2. dag.

Levering af mineraler fra grovvarerforretningen stiger ikke, da der kan modtages mere ved hver transport. Dermed stiger antal transporter ikke på trods af et større forbrug.

Antallet af transporter med husdyrgødning fra ejendommen vil stige lidt, da produktionsarealet og antallet af køer øges. Jorden tilhørende husdyrbruget er primært lokaliseret op ad anlægget, hvilket reducerer antallet af transporter på offentlig vej.

Oversigt over transporter fremgår af nedenstående tabel. Transporter er defineret som biler større end 3.500 kg, og en transport er defineret som en til- og frakørsel.

Type	Antal og kapacitet per år		Hyppighed		Tidsrum
	Nudrift	Ansøgt drift	Nudrift	Ansøgt drift	
Afhentning af mælk	365	180 (pga. ny, stor mælkesilo)	Hver dag	Hver 2. dag	Afh. af Arla
Afhentning af slagtedyr og tyrekalve	36	36	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Afhentning af døde dyr til destruktion	26	26	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 16:00
Levering af mineraler, rapsprotein mv.	20	20	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Levering af ensilage	75	100	Sæson	Sæson	Sommer 6:00 – 18:00
Halmtransport fra nabolandmand	26	26	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Udkørsel af gylle (traktor og gyllevogn, kapacitet 35 tons)	175	200	Sæson	Sæson	Forår og efterår 11:00– 23:00
Udbringning af dybstrøelse (kapacitet 15 tons)	60	75	Sæson	Sæson	Forår og efterår 6:00 – 18:00
Levering af diesel	4	4	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Afhentning af dagrenovation	12	12	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Total	799	679	Gennemsnit 2 pr dag		

Transporter til og fra ejendommen.

Transporter til- og fra husdyrbruget sker primært indenfor normal arbejdstid fra 8.00-18.00.

Transporter med husdyrgødning og hjemtagning af ensilage finder sted i sæsoner. Ved sæsonarbejde vil der også kunne forekomme kørsel i aftentimerne og i weekender. Transport af grovfoder, dybstrøelse og gylle foregår primært som internt transport.

Visse gener med støj vil forekomme, men der køres efter forholdene.

Vurdering af transport

Det forventes ikke at antal transport til og fra ejendommen stiger væsentligt grundet øgning i produktionsareal og antal af kalve på bedriften, da der for nyligt er opført en mælkesilo, så der kun afhentes mælk hver 2. dag i stedet for hver dag, som har været tilfældet hidtil. Dette reducerer den samlede mængde af transport.

Oversigtsforholdene ved til- og frakørsel til ejendommen er gode, idet der ikke beplantninger eller bygninger, der hindrer gode oversigtsforhold. Til- og frakørsel til ejendommen vurderes derfor ikke at være til gene for trafikken.

De fleste transport til og fra ejendommen på asfalteret vej passerer ikke tæt forbi beboelser, men hvis der køres ad Nødholmsvej holdes der fokus på langsom og hensynsfuld kørsel, og derfor vurderes det ikke at være til stor gene for naboer (støj).

De interne transport på ejendommen foregår i god afstand i forhold til naboer. Naboer vurderes derfor ikke at blive generet af støv og støj fra interne transport på husdyrbruget.

2.7.6. Rystelser

Driften i anlægget bidrager ikke til rystelser.

Transport til og fra anlægget (Lilleholmsvej) med traktor og lastbiler forventes ikke at give anledning til rystelser fra transportvejen, dels da gummihjul absorberer stød, og dels da vejbelægningen ikke bidrager til rystelser som eks. en brostensbelægning.

Vurdering af rystelser

Transport på asfaltvej vurderes til ikke at give rystelser.

2.7.7. Egenkontroller

Love og bekendtgørelser, som regulerer aktiviteter på landbrugsejendomme, foreskriver en lang række krav i forhold til egenkontrol. Herunder er der bl.a. krav om registrering af markstakkes placering hen over en 5 års periode, logbog over flydelag på gyllebeholder, beholderkontrol som skal fremsendes til kommunen, registrering af anvendelse af husdyrgødning og handelsgødning, samt sprøjtemidler. Egenkontrol, som er fastsat ved lovgivning, medtages ikke i dette afsnit, da den type egenkontrol til enhver tid skal følge lovgivningen.

Der udføres KlimaTjek via Arla, da bedriften er en del af Arlagården.

Vurdering af egenkontrol

Det vurderes, at generelle krav til egenkontrollen og løbende service af produktionsapparatet som træder i kraft ved godkendelsens meddelelse, samlet vil medvirke til, at produktionen finder sted på en forsvarlig måde, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer

2.8.1. Døde dyr

Døde dyr opbevares på fast plads. Døde dyr opbevares hygiejnisk og overdækket med plasticlåg på fast plads. Døde dyr afhentes af DAKA og normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelsen, hvis ikke det er op til en weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil normalt være inden for en normal arbejdsdag.

2.8.2. Affald

På et IE-brug skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Her er dog ikke tale om et IE-brug, men alligevel er der fokus på minimering af affaldsmængderne.

I forbindelse med produktionen på ejendommen produceres der husdyrgødning, som genanvendes som gødning på markerne.

Foderspild søges minimeret mest muligt, da det er en unødigt omkostning i produktionen. Foderspild havner i gyllen og genanvendes ligeledes på marken.

De affaldsmængder, som skal håndteres, opbevares og bortskaffes, er primært emballage fra de hjælpestoffer, der anvendes i produktionen. Det er svært at nedbringe affaldsmængden, da husdyrbruget ikke har indflydelse på emballeringen. Mængden af affald er dog begrænset i forhold til produktionens størrelse.

Affaldet består primært af plastdunke fra sæber, desinfektionsmidler, bekæmpelsesmidler, klinisk risikoaffald, spraydåser til mærkning af dyr, lysstofrør fra stalde, papir, pap og plast fra emballering samt jern og metal.

Affaldstype	Håndtering og bortskaffelse
Klinisk Risikoaffald Kanyler og medicinrester og spraydåser	Kommunal ordning
Tom emballage (papir/pap/plast og plastdunke)	Afhentes af godkendt transportør
Lysstofrør og elsparepærer	Afleveres på genbrugsplads
Jern og metal	Afleveres til produkthandler

Håndtering af affald på husdyrbruget

Affaldet sorteres på ejendommen og bortskaffes som beskrevet i ovenstående skema.

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af affald.

Døde dyr overdækkes og afhentes efter behov af DAKA. Det vurderes således, at døde dyr opbevares på en forsvarlig måde.

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

2.8.3. Olie og kemikalieforbrug

Olieforbrug

Der er en dieselolietank i den gamle længe ved stuehuset.

Olieaffald (spildolie)

Der opbevares ingen spildolie på ejendommen, da der ikke foregår markdrift fra ejendommen.

Kemikalieforbrug

Der benyttes plantekemi til markdriften, men alt håndteres af maskinstation – også opbevaring. Der bruges lidt kemikalier til rengøring af malkesystem.

Kemiaffald

Intet, da det håndteres af maskinstation. Plastdunke fra rengøringsmidler opbevares i container.

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af olie og kemi.

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

2.8.4. Energiforbrug

Vaskevandet opvarmes via varmegenvinding fra mælkekøling, hvilket sker af hensyn til forbrug og miljø. Derudover er der monteret frekvensomformer på varmepumpe ved malkebotter.

Ejendommens elforbrug stammer primært fra belysning, malkeanlæg, gyllepumpning, skrbeanlæg og anden teknik (genanvendelse).

Energiforbruget i den nuværende drift opgøres i forbindelse med årsregnskabet og var i 2022 på 263.000 kWh. Det forventede elforbrug i ansøgt drift forventes at være ca. 10 % højere, da der forventes lidt flere køer.

Vurdering vedr. energi

I malkekvægbesætninger ligger mulighederne for at spare på energi primært indenfor områderne foderfremstilling og belysning.

Der er ved renovering af enheder i det eksisterende anlæg fokus på forbrug af energi. Ved renoveringer vil der blive opgraderet til mindre energiforbrugende enheder, bl.a. skiftes lys løbende til LED.

Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på energi, og er indstillet på at foretage handlinger med henblik på lavest mulige klimaaftryk af produktionen.

2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Ejendommen forsynes med vand fra vandværk under Lolland Forsyning. Der forbruges vand til drikkevand til dyrene, vask af malkerobotter, stald mv.

I 2022 var forbruget af vand inklusive forbruget i beboelsen ca. 14.000 m³. I forbindelse med de ansøgte ændringer forventes forbruget at stige med ca. 10 %.

Husdyrbrugets vandforbrug søges begrænset via nedenstående tiltag:

- Dagligt eftersyn af rørføringer til vandkar.
- Fokus på ikke at bruge mere vand end nødvendigt.

Spildevand

Tagvand ledes til dræn. Overfladevand fra befæstede arealer, hvorpå der kan være gødningsrester ledes til gyllebeholdere (kalvepladser).

Spildevand opsamles i ejendommens gyllesystem og er indregnet i normtallene for gylleproduktion.

Spildevand fra beboelsen ledes til dræn via bundfældningstank.

Vurdering af vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Det vurderes, at der ikke forbruges mere vand end der er behov for på ejendommen og der er i den daglige drift fokus på at reducere vandspild ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkevandsrør.

Det vurderes, at husdyrbruget har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere vandforbruget.

2.9. BAT- ammoniak

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening og forbrug fra husdyranlæg.

BAT kravet, hvad angår ammoniak, indtræder ved en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃N pr år. BAT-niveauet er lovbestemt og skal sikre, at ammoniakemissionen fra husdyrbrugets staldanlæg er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi, der er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

For eksisterende stalde, hvor krav om BAT er fastlagt i en eksisterende godkendelse, skal BAT-kravet genberegnes med inddragelse af effekten af tidligere vilkår, medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, eller på anden måde er anerkendt.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af BAT er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3247	1045	4293
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3247	842	4089
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	204
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den samlede BAT beregning fra husdyrgodkendelse.dk

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 4.293 kg N/år og ammoniakemissionen er på 4.089 kg N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

BAT-beregningen er baseret på nedenstående forudsætning om eksisterende og nye/renoverede staldafsnit.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde 				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Kalvehytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Store kalvehytter N	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Store kalvehytter S	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Forudsætning for BAT-beregningen (fra husdyrgodkendelse.dk)

BAT-redegørelse

BAT-kravet er overholdt.

Mulige teknologier til reduktion af ammoniakfordampningen i kvægstalde er overdækning af gyllebeholder og forsuring af gylle.

For at et BAT-tiltag kan vurderes som proportionalt, må den årlige omkostning maksimalt være 220 kr./malkeko og maksimalt 100 kr./reduceret kg ammoniak. På ejendommen forventes en årsproduktion på ca. 315 malkekøer, hvilket betyder, at der vil være (315 malkekøer x 220 kr./ko) 69.300 kr. om året til ammoniakreducerende teknologi (BAT-tiltag).

Overdækning af gyllebeholder:

Beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at teltoverdækning af gyllebeholderen reducerer ammoniakfordampningen med 204 kg.

Gylleforsuring:

Dette tiltag er en stor og uproportional investering, der er vanskelig at etablere i en eksisterende stald.

Vurdering, begrænsning af ammoniakemission

BAT-kravet er overholdt med 204 kg N/år, da gyllebeholderen er teltoverdækket. Der er ikke hjemmel til, ej heller er det proportionalt, at stille krav om yderligere ammoniakreducerende tiltag.

2.10. Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger med rimelig afstand til den danske landegrænse, og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger derfor ikke relevant.

3. Miljøkonsekvensvurdering

3.1. Beskrivelse af det ansøgte

3.1.1. Det ansøgtets placering, udformning, dimensioner

Der henvises til afsnittet: Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte afsnit 2.1-2.4.

3.1.2. Det ansøgtets forventede væsentlige indvirkninger på miljøet og de foranstaltninger der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljø.

Der henvises til de foretagne vurderinger i afsnittene 2.5 – 2.10. vedr. natur, lugt, støj, støv lys, skadedyr, transporter, rystelser, energi og vand.

3.1.3. Andet i forhold til befolkningen og menneskers sundhed

Den generelle lovgivning som omfatter produktion af husdyr samt drift af markarealer er løbende under revision og opdateres årligt. Landbruget er således det erhverv i Danmark, som er mest reguleret, og hvor der konstant er fokus på eventuelle risici.

Den generelle regulering omfatter både befolkningen og menneskers sundhed. Der er således lavet regler for hvor meget og hvordan afgrøder og produktionsdyr må behandles, samt tilbageholdelsestid for hvornår produktet kan sælges. Derudover er der grænseværdier for lugt og støj samt mulighed for indgriben ved støv for at sikre nærmeste naboer mod en direkte gene ved den daglige drift. Ud over den generelle lovgivning er der branchekodeks for produktion af kød og mælk. Disse kodekser udvider kravet til også at hindre anvendelse af visse typer råvarer, som ikke påviseligt har nogen påvirkning på menneskers sundhed, men som brancheforeningen mener ikke bør indgå i produktionen. Det er typisk bestemte fodermidler og f.eks. begrænset brug af slam som gødningsmiddel.

Ejendommen holdes ryddelig og rengjort for at hindre uhygiejniske forhold.

Besætningen efterlever alle gældende regler for veterinær status og sundhed og i tilfælde af sygdomsudbrud vil dette blive håndteret efter gældende forskrifter. Den daglige drift har ingen betydning for omkringboendes sundhed, men man vil i den daglige drift søge at minimere eventuelle genepåvirkninger fra fx støj, støv, lugt og lignende.

Der er desuden udarbejdet beredskabsplan for ejendommen, som bevirker, at eventuelle uheld og ulykker kan håndteres forsvarligt, med så lille skade på omgivelserne som muligt.

Vurdering vedr. befolkningen og menneskers sundhed

Ansøger vurderer helt overordnet, at påvirkningerne på menneskers sundhed for omkringboende er meget begrænsede. Det vurderes også, at der ikke sker nogen væsentlig forøgelse af disse påvirkninger.

Det vurderes, at ændringen på ejendommen, ikke vil medføre en væsentlig øget belastning for naboer, i form af lugtgener og ammoniakdeposition. Der er i tidligere afsnit redegjort for påvirkningerne for naboer og omgivelser i form af lugt.

Der er i de ovenstående afsnit redegjort for hvilke elementer, der påvirker befolkningen og menneskers sundhed. Der er ligeledes redegjort for husdyrbrugets håndtering af disse elementer samt evt. afbødende tiltag, der foretages fra husdyrbrugets side for at begrænse denne påvirkning.

Det vurderes at omkringboende som udgangspunkt ikke vil blive væsentligt påvirket af gener fra transport, da de ikke er placeret i nærheden af husdyrbruget.

Samtlige generelle afskæringskriterier i forhold til lugt, for produktionen på ejendommen er overholdt. Det er også ansøgers vurdering, at der ikke opleves klager over lugt samt driften på ejendommen. Der tilsigtes at fastholdes en høj grad af staldhygiejne i staldene, blandt andet for at sikre dyrevelfærd samt trivsel for ansatte, men også for at begrænse lugtgener.

Ansøger er bevidst om de påvirkninger som driften for de omkringboende har. Gyllekørsel til udbringning på markarealer, udføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der omrøres kun i gyllebeholderen i forbindelse med lastning ved udkørsel.

Derudover forsøger ansøger at planlægge flest mulige aktiviteter indenfor almindelig arbejdstid, dog med forbehold for at der i spidsbelastningsperioder kan være behov for at arbejde udenfor almindelig arbejdstid.

Ansøger vurderer, at der igennem opretholdelse af en god staldhygiejne, ved at tage hensyn til naboer samt god og grundig planlægning af arbejdsrutiner, er taget en række hensyn, der kan være med til begrænse påvirkningen fra husdyrbruget for omkringboende naboer, samt befolkningen generelt.

3.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand

Husdyrbrugets påvirkning af jordarealer sker primært ved brug af husdyrgødning og evt. bekæmpelsesmidler i markbruget. Reguleringen heraf varetages af generelle regler vedr. anvendelse og udbringningstidspunkter for husdyrgødning og sprøjtemidler, og er derfor ikke beskrevet yderligere her.

Ved anvendelse af husdyrgødning på arealerne, tilføres der næringsstoffer til mikroorganismene i jorden. Der vil fremadrettet være en lidt større mængde dybstrøelse fra produktionen, som giver en god struktur i jorden. På baggrund af dette forventes ikke en forværring af tilstanden af jordbunden.

Ressourcen vand søges begrænset ved at være opmærksom på, at der ikke sker unødigt vandspild som følge af utætheder i rørføringer eller utætte ventiler.

Risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand

Stalde, gyllerør og gyllebeholder er udført i tætte og stabile materialer.

Gyllebeholderen kontrolleres regelmæssigt for utætheder og er underlagt beholderkontrol.

Der er i beredskabsplanen for ejendommen redegjort for ejendommens beredskab i forhold til udslip fra punktkilder, og ved transport og pumpning af gylle, samt andre forhold som potentielt vil kunne påvirke grundvandsforhold.

Det er ansøgers vurdering, at den planlagte produktionsændring ikke vil påvirke grundvands- eller drikkevandsinteresser, da ejendommen er beliggende udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser.

Ligeledes vurderer ansøger, at der på ejendommen ikke er en specifik øget risiko for udslip fra punktkilder. Ansøger vurderer, at ejendommens beredskabsplan tager hånd om hvilke aktioner, der skal tages i forbindelse med mindre uheld eller udslip.

Vurdering

Da stalde, gyllerør og gyllebeholder er udført i tætte og stabile materialer, er det vurderingen, at der ved normal drift ikke kan ske udsivning af næringsstoffer fra anlægget. Ved et utilsigtet udslip af gylle fra gyllebeholderen, foreskriver beredskabsplanen hvordan husdyrbruget skal agere for at minimere omfanget af en forurening.

Det vurderes alt i alt, at risikoen for forurening af jord, grund- og overfladevand er minimeret.

3.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer

Ansøger har forholdt sig til mulige uheld og mulighederne for at forbygge og afbøde virkningerne af uheld i den udarbejdede beredskabsplan.

Sker der uheld, der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur og miljø, vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

3.1.6. Det ansøgte husdyrbrugs indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed over for klimaændringer

Vedrørende det ansøgtes indvirkning på klimaet, så arbejdes der fortløbende på at minimere drivhusgasemissionen ved bl.a. at have en effektiv produktion ressourcemæssigt. Ved at anvende energieffektive løsninger kan udledningen af drivhusgasser nedbringes. I kvægproduktion ligger mulighederne for at spare på energi primært indenfor områderne foderfremstilling og belysning.

På Lilleholm er der både indsats vedrørende ressourcemængder og effekt. Eksempelvis med fokus på ressourcemængder i form af optimal foderudnyttelse, hvorved udledningen af metan mindskes.

Gyllen flyttes løbende fra stald til gylletank, hvilket yderligere reducerer metan-udledning.

Der forbruges ikke mere vand end der er behov for på ejendommen og der er i den daglige drift fokus på at reducere vandspild ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkevandsrør.

Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på dets indvirkning på klimaet, og er indstillet på at foretage handlinger med henblik på lavest mulige klimaaftryk af produktionen.

Vedrørende projektets sårbarhed over for klimaændringer, lyder det overordnede fremtidsscenario, at man i Danmark primært vil mærke klimaforandringerne i form af højere temperaturer, kraftigere regnskyl, evt. oversvømmelser samt flere og kraftigere storme. Da det ansøgtes produktion hovedsageligt foregår indendørs i stalde og med naturlig ventilation, og da der ikke er græssende dyr på lavtliggende, kystnære arealer, vurderes det at projektet ikke er sårbart over for klimaændringer.

3.1.7. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt **Alternativer til placeringen af nye anlæg**

De ændringer der foretages i forbindelse med det ansøgte projekt, er etablering af ny kalveplads (lovliggørelse) samt etablering af 2 møddingspladser nær kostalden.

De valgte placeringer skyldes, at det vil give den mest harmoniske ejendom, og udvidelsen vil ikke ændre væsentligt på den nuværende bygningsparcel og dermed udtrykket i landskabet.

Alternativer til valg af øvrige ændringer

Det ønskes at anvende eksisterende produktionsareal samt at udvide produktionsarealet i nye bygninger. Det vurderes, at der ikke er mere realistiske fordelagtige alternativer til disse ændringer, da nybyggeri etableres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger.

0-alternativet

0-alternativ beskriver den situation, hvor husdyrbruget kører videre på den eksisterende godkendelse. I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene.

Med en godkendelse efter husdyrbrugslovens § 16a til en mindre udvidelse af staldanlægget og mulighed for fleksibilitet i produktionen kan husdyrbruget være konkurrencedygtigt og samtidig være i stand til at omstille sig i forhold til markedsvilkår.

Vurdering i forhold til placering af nye anlæg og valg af teknologi

Samlet set vurderes den valgte placering af nyetableringer at være den bedste ud fra hensyn til produktion, landskab, den visuelle oplevelse af husdyrbruget, naboer samt mulighederne for at overholde husdyrbrugslovens afstandskrav ved opførelse af nyt byggeri.

4. Konklusion

Projektet omfatter ansøgning om tilladelse til opførelse af ny kalveplads (lovliggørelse) på 128 m² produktionsareal samt etablering af møddingspladser.

Projektet overholder de generelle afskæringskriterier, der er opstillet i forhold til godkendelse af husdyrbrug og påvirkning af naboer med lugt og naturområder med ammoniak. Dette er opnået ved at anvende bedst tilgængelig teknologi, hvor det er muligt.

Ansøger har i rapporten foretaget en samlet konklusion vedrørende de seks punkter, der fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 8. På baggrund af dette og beskrivelserne i øvrigt under de enkelte emner, er der i rapporten redegjort for de forhold omkring husdyrbruget, der reguleres af husdyrbrugsloven.

Det ansøgte projekt vil ikke indebære væsentlige virkninger på miljøet. Der er desuden tale om en ejendom, hvor der så vidt muligt tages hensyn til omkringboende.

Ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen blandt andet ved anvendelsen af den bedst tilgængelige teknologi.

Husdyrbruget kan således drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforligneligt med hensynet til omgivelserne.

5. Bilag

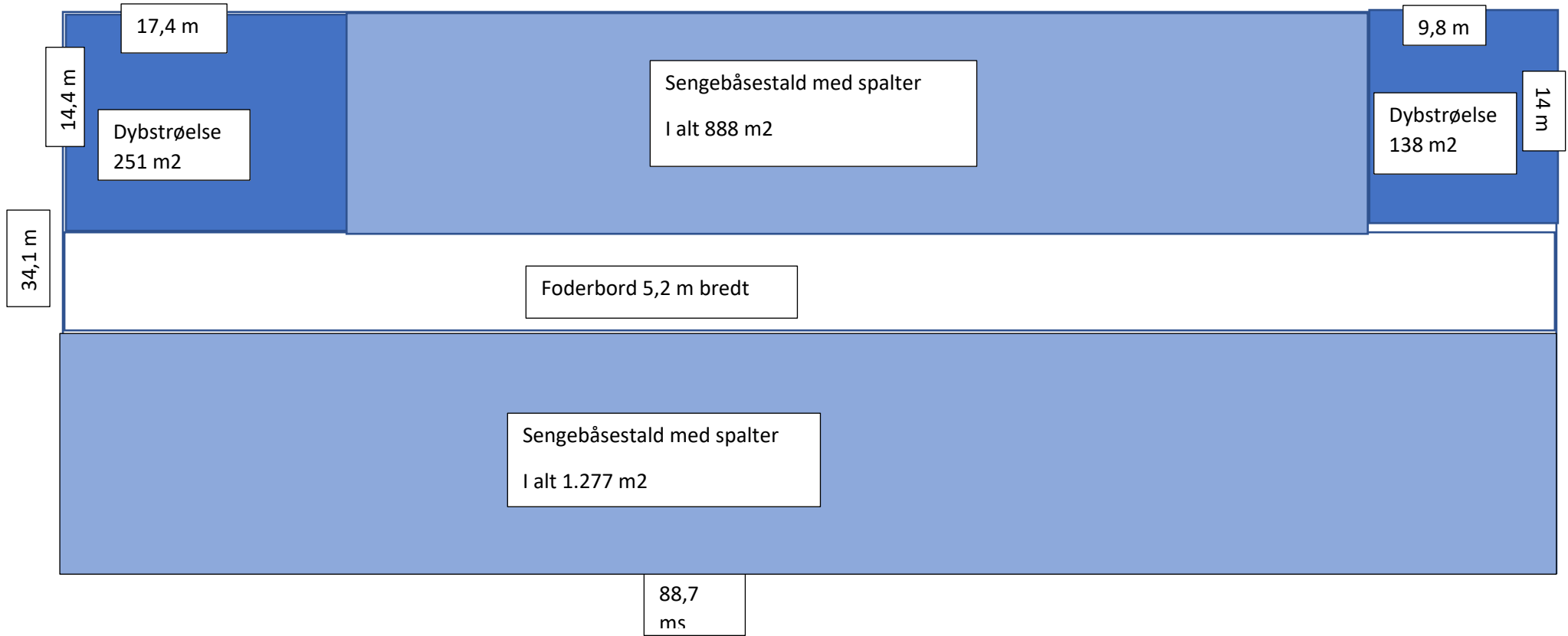
Bilag 1: Oversigtskort med afløb

Bilag 2: Indretning produktionsarealer

Bilag 3 + 4: Beredskabsplan + kort

BILAG 2 PRODUKTIONSAREAL

Indretningstegning kostald: Lilleholm Mælk ApS, Lilleholmsvej 2, 4970 Rødby N ↗

Malkerobotter, vandtrug mv. er ikke fratrukket produktionsarealet

Produktionsareal:

Dybstrøelse: 251 m² + 138 m² = 389 m²

Sengebåse m. spalter: 888 m² + 1.277 m² = 2.165 m²

BILAG 3 BEREDSKABSPLAN

Personskade

Ring 112 ved alvorlig skade og oplys:

- Navn, adresse og det nummer du ringer fra
- Hvad er der sket og hvordan er personens tilstand?
- Adgangsveje.

Yd førstehjælp, hvis det er muligt.

Førstehjælpsudstyr er placeret – se kort

Kontakt lægevagten ved lettere skade.

Ring til Henrik 40 11 16 79

Strømsvigt

Vurdér om nogle dyr vil lide på grund af strømsvigt.

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lign.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til el leverandør og hør om varighed af udfaldet.

Brand – instruks

Ring 112 og oplys:

- Navn, adresse og det nummer du ringer fra
- Hvad der er sket, og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange?
- Er dyrene kommet ud? – art og antal, der er fanget.

Ring til Henrik 40 11 16 79

Start rednings- og slukningsarbejde, hvis det er forsvarligt:

- Evakuer dyr.
- Fjern trykflasker, olie, kemikalier og gødning.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden, så luk døre og vinduer. Tag imod brandvæsenet og vis dem kortene.

Oplys om:

- Adgangsveje
- Hvor det brænder og omfang
- Tilskadekomne og dyr, der ikke er i sikkerhed.

Gylle – overløb

Ring 112 ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank og oplys:

- Navn, adresse og det nummer du ringer fra
- Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud
- Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring?

Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne.

Ring til Henrik 40 11 16 79

Forsøg opdæmning for at undgå, at gyllen løber ned i vandløb eller afløb.

Opdæmningen kan ske med jord og/eller halm.

Er gyllen løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord og/eller halm.

Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.

Oliespild

Ring 112 ved større overløb af olie og oplys:

- Navn, adresse og det nummer du ringer fra
- Hvad der er sket, og hvor meget der er løbet ud.
- Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring?

Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne.

Ring til Henrik 40 11 16 79

Forsøg opdæmning for at undgå at olie løber ned i vandløb eller afløb. Opdæmningen kan ske med jord eller halm.

Er olie løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord eller halm.

Modtag miljømyndighed evt.

brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.

Stophane/hovedafbryder

Elektricitet:

Afbryder er placeret - se kortet.

Vand:

Hovedhanen er placeret – se kortet.

Ring til Henrik 40 11 16 79

--	--	--	--

- Halm
- Eltavler, afbrydere
- Førstehjælpsudstyr
- Hovedvandhane/stophane
- Dieseltank

Telefonliste

Brandvæsen	112
Ambulance	112
Miljømyndighed	112
Lægevagt / Akut tlf.	18 18
Henrik	40 11 16 79
Dyrlæge, Nanna F. Jensen	21 71 53 09
VVS, Jørgen Christiansen	23 24 29 28
Elektriker, Aktiv El: Karsten Andersen	20 80 04 79
VKST	70 27 90 00